

Vesti iz slovenskih naselbin

Cicero, Ill. — Frank Marinček, ki so ga Japonci ujeli v začetku vojne na Filipinih, se je pred kratkim oglašil s pismom svojim staršem. Piše, da mu "gre dobro," glavno pa je to, da je še živ.

Milwaukee. — Pred dnevi je umrl Jos. Mavrin, star 62 let. Zapušča ženo, sina, hčer, brata in sestro. — Poroke iz zadnjih dni: Leo F. Kramer in Rose M. Frangeš, Victor Verdev in Mary Anastasi, Edward B. Magister in Florence Schuman ter Francis J. Zugel in Rose Petrin.

Detroit, Mich. — Dne 31. jan. je naglo umrl, zadet od kapi Anton Zakrajšek, star 69 let. V Ameriki je bil 49 let in zapušča sina in dve hčeri. Bil je dolgo let naseljen v Johnstownu, Pa., odkoder se je preselil v Detroit.

Gilbert, Minn. — Dne 21. jan. je tukaj umrl Mihael Zalokar iz Most pri Kamniku. Zapušča ženo in tri hčere.

Chicago. — Rojak Emeric Javlovec iz bližnjega Arga se je pred dnevi zadušil v avtotraku, katerega je vozil iz Chicaga v New York. Nekje v New Jerseyju je zvečer zaspal v vozilu in zjutraj so ga našli mrtvega. Star je bil 41 let in v Ameriko je prišel kot majhen deček z materjo. Zapušča ženo, štiri otroke, starše, pet bratov in dve sestre.

Joliet. — Zadnje dni je umrla Ana Rogina, samska, stara 70 let in doma iz Dragatša v Beli Krajini. Bila je stara naseljenka. — Dalje je umrl William J. Zelko, star 25 let in rojen tukaj. Zapušča ženo in otroke.

Milwaukee. — Dne 25. jan. je naglo umrl 59-letni John Lenko, bivši gl. tajnik tukajšnje Sloge. Zadel ga je kap. Rojen je bil v Gornjem gradu na Spodnjem Stajerskem in v Ameriki je bil 38 let. Zapušča dva sinova in dve hčeri. — Dne 23. jan. je umrl Florijan Bohte, star 81 let in doma od Mokronoga na Dolenjskem. V Ameriki je bil 60 let in 40 let je bival v Calumetu, Mich., dvajset let pa tukaj. Zapušča ženo. — Nadalje je umrla Mary Zore, stara 61 let in doma od Novega mesta. V Ameriki je bila blizu 40 let in zapušča, moža, dva sinova in hčer.

Milwaukee. — V bolnišnici St. Michael leži rojak Frank Terčak iz W. Allisa, ki je drugače poznan kot Čuježev Francelj iz Rečice v Savinjski dolini. Zaradi infekcije so mu morali odrezati levo nogo nad kolonom.

Waukegan, Ill. — Dne 30. jan. je zaradi težke poškodbe v kamnolomu v Elmhurstu, Ill., umrl Jos. Shustar, star 47 let in doma iz Primorske. Nekje v Coloradu zapušča sestro.

Duluth, Minn. — V tukajšnji bolnišnici St. Mary se zdravi Fr. Masera, star naseljenec iz Eveletha, ki se je dalj časa prej zdravil doma.

Waukegan, Ill. — Rudolf Benčina, star 28 let, leži ranjen v Honoluluju na Havajih. Udeležil se je bojev na Guadalcanalu in na Gilbertih in japonska krogla ga je ranila pri napadu na otok Tarawo. Benčina piše sestrin, da drugača si ne želi, kakor da hitro ozdravi in se vrne nazaj na fronto. K morskimi pehoti

Protest ameriške vlade napram Japonski

Washington. — Ameriški državni oddelek je dal v javnost nove dokaze o barbarskem postopanju Japoncev z ameriški vojnimi ujetniki. Pomožni državni tajnik Stettinus naznanja, da je ameriška vlada zahtevala od japonske vlade, da naj takoj podvzame potrebne korake, da se z Amerikanci boljše postopa v ujetniških taborih.

Ameriška vlada je poslala japonski vladi oster protest radi umorov, mučenja in stradanja ameriških vojaških in civilnih ujetnikov. V protestu ameriška vlada navaja dokaze, da se z ameriški vojnimi ujetniki slabo postopa, da nimajo dovolj hrane in zdravil, da se jih brutalno muči in pretepa. Dokazani so tudi slučaj, ki so oslabilje vojne ujetnike celo žive zakopali.

Ta oster protest ameriške vlade je bil izdan 27. januarja in je bil izročen japonski vladi po švicarskem vladnem zastopniku.

Zanesljivo je znano, da je v prvih mesecih ujetništva v taborišču O'Donnell na Filipinih umrlo do 2.000 Amerikancev in najmanj 20.000 Filipincev. Dalje je dokazano, da je imelo jeseni 1943 najmanj polovica vojnih ujetnikov v taborišču Davao jako malo prilike ostati pri življenju. Dalje je dokazano, da je mnogo ujetnikov pomrlo v taborišču Cadanatuan, ker jim japonske oblasti niso hotele dati zdravil, ki jih je poslal Rdeči križ.

PREHRANA IN DOLGO ŽIVLJENJE

Brazilijska spada k onim desetim državam sveta, kjer je dosti 100 in več letnih ljudi. Galdino Ramos je zato sestavil statistiko, kako vpliva prehrana na dolgo življenje. Omenjeni znanstvenik je dognal, da je prehrana ondotnih Indijancev, ki so več ko 100 let stari, še manj ko pčla, ker jedo vse življenje večinoma močnik "čibe," ki je narejen iz moke sadeža mandijoka, ki mu dajo samo vode. Tako se Indijanci vse življenje samo postijo, pa vendar dosežejo tako visoko starost in vse življenje tudi trdo delajo. Kar je dognal Ramos, se štrinja s poročili škofa Brandnoja, ki si jih je v letih 1785 do 1788 zapisoval v svoj dnevnik. Tudi ta pravi, da pčla hrana in trdo delo podaljša življenje, kar je opazoval pri Indijancih Brazilije, nasprotno pa še v ranih letih pomrjejo sloji, ki dobro in veliko jedo in pijo in malo delajo. To velja tudi za deželo po drugih delih sveta.

Ali imate že svojega otroka zavarovanega pri naši Jednoti?

(marines) se je vpisal prostovoljno drugi dan po japonskem napadu na Pearl Harbor. — Poročnik Eddy Rode, tudi slovenski fant iz North Chicaga, je pa bil odlikovan za svoje častne čine v letalski službi na južnozpadnem Pacifiku.

Forest City, Pa. — Dne 29. januarja je umrl Anton Drašler, star 66 let in rojen v Borovnici pri Vrhniki. Bil je star naseljenec in zapušča ženo, pet sinov in dve hčeri.

Ob rojstnem dnevu rdeče armade. — Slika nam predstavlja v zgornjem delu rdečo armado pred 26 leti in v spodnjem delu slike pa vidimo današnjo moderno opremljeno rdečo armado.

PISMO IZ GORENJSKEGA

Conneaut, O. — Dne 4. feb. sem prejel po Rdečem križu pismo od mojega očeta Jurija Marn, Gmajnica št. 28, pošta Komenda pri Kamniku. Pišejo mi: "Dne 26. sept. 1943. — Ljuba hčerka! Doma smo vsi živi in zdravi. Brata sta v poprejšnji državni službi. Prisrčno pozdravljam vse, posebno pa Tebe, Tvoj ljubeci oče Jurij Marn."

Njihov naslov je sledeči: "George Marn, Gmajnica 28, Post Komenda, Kreis Stein, Ober Krain."

Moj oče so bili krojaški mojster. Ne vem, ali še kaj šivajo ali ne, ker jim je že nekaj let pred to vojno pešal vid. Te dni bodo stari 69 let. Moj starejši brat Ivan je bil pred to vojno pismonoša v Kamniku, mlajši brat France pa orožnik v žalcu pri Celju. Torej sta oba zdaj zopet v službah. Nad vse sem vesela, da po treh letih spet vidim očetovo pisavo. Pismo je potovalo skozi Genevo v švici. Čast in priznanje Rdečemu križu, ki zasluži v polni meri našo pomoč. — Mrs. John Berus.

ČEHI SKRBE ZA MARJINE ROMARSKKE KERKE

Nedavno so se pričela dela za temeljito popravilo ene najbolj znanih božjepotnih cerkva na Češkem, to je cerkve Device Marije v Stari Boleslavi. Ta cerkev hrani čudodelno podobo starobleslavske Matere božje.

Sedaj bodo popolnoma prenovili cerkvena tla, ki so služila v tej cerkvi že 214 let. Ko so odstranjevali stari tlak v cerkvi, so našli na več zanimivosti v podzemlju te cerkve. Po 150 letih so ponovno odprli tri velike okostnice, v katerih leže kosti 44 duhovnikov, plemičev in drugih znamenitejših meščanov. Večina krst je še dobro ohranjenih in bodo nudile mnogo snovi za zgodovinska raziskavanja. Blizu presbiterija so odkrili novo, četrto okostnico, pod oltarjem črninske kapele, ko so našli žaro, v katero je položeno srce grofa Humberta Černina Hudovica, ki je bil namestnik nemškega cesarja za Češko.

Kralj Peter in Tito sta bila baje na sestanku

London, 12. feb. — Jugoslovanski kralj Peter in poveljnik partizanov Tito ali kak drug njegov zastopnik, sta se sestala pred dvema tednoma z namenom, da dosežeta sporazum in da se konča bratovorna vojna v Jugoslaviji. Tako se poroča iz zanesljivih virov.

Sestanek se je vršil neke na italijanskem ozemlju. Partizani so zahtevali na tem sestanku, da se prizna vlada maršala Tita in da se razpusti jugoslovanska vlada, ki se nahaja v Kairu.

Listnica uredništva

Popravek
Med društvenimi naznanili zadnjega tedna je bilo poročano o smrti Marije Sever, članice društva sv. Helene, št. 193, Cleveland, O., pravo ime te pokojnice bi se moralo glasil Mary Lewis.

V mesečnem poročilu blagajnika pomožne akcije tudi zadnji teden sta se nam urinili dve tiskovni napaki. V četrti vrsti prvega odstavka je pri skupni vsoti ena sedmica preveč; skupni znesek bi se moral glasil \$66.582.72, v drugem odstavku naj se pa v zadnji vrsti označena vsota pravilno glasi \$1.863.30 kot skupni dohodki letošnjega januarja.

DOBROSČRNI POLJAKI

Komaj 17 let stari Bruno Godlewski se je leta 1941 prostovoljno pridružil kanadski zračni armadi in sicer poljskem oddelku, ker ga naša vojaška oblast ni hotela vzeti. Bruno je dobro napredoval kot pilot, zato je bil imenovan poročnikom; žal pa, da je bil lanskega marca nevarno ranjen pri svojem napadu na nemško mesto Essen, izgubil je namreč obe roke.

Za tega junaka se je zavzela Poljska narodna zveza ter nabrala njemu v pomoč \$12.254.

SMRTNA KOSA

Dne 22. januarja je umrl na svojem domu poznani rojak Peter Sokach, star 58 let. Stanoval je na 21650 Ivan Ave., Euclid, O. Doma je bil iz vasi Sošica pri Metliki, odkoder je prišel v Ameriko pred 42 leti. Tukaj zapušča žalujočo soprogo Frances, rojeno Matko, sina Petra in Pfc. Steve P., ki se nahaja točasno v Angliji, dve hčeri, Marie, poročena Boots in Frances, poročena Ponikvar in brata Franka.

Bil je 35 let član društva sv. Vida, št. 25 KSKJ. Bil je med ustanovitelji fare sv. Kristine in eden prvih cerkvenih mož. Od 1929 do 1941 je lastoval farmo v Madison, O.. Naj počiva v miru božjem, preostalim našim sožalje.

KOMPONISTOVA KRITIKA

Skladatelj Rossini je rad slišal, če je kdo pel njegove skladbe, zelo nejevoljen pa je bil, če jih je kdo slabo pel. Pri neki kneginji v Florenci se je zbrala večja družba umetnikov in diletantov. Peli so in igrali. Med drugimi je pela tudi vojvodinja V. neko Rossinijevo arijo. Imela je zelo ljubeč glas, samo da je rada arijo dodala nekaj svojih okrasov. Ko je končala, so ji vsi ploskali. Bila je silno radovedna, kaj bo rekel Rossini. Obrnila se je proti družbi, v kateri je bil on. Ko jo je skladatelj zagledal, ji je rekel: "Odlično ste peli. Čigava pa je ta arija?"

ZAVEZNIŠKI KONVOJI

London. — V neko pristanišče Severne Afrike je te dni srečno priplulo več tovornih ladij z živim in municijo za vojaške, blago je bilo poslano iz Anglije. To pošiljatev, ki je bila največja svoje vrste, je spremljalo 148 konvojskih parnikov ali ladij, ki so plule v razdalji 70 štirjaških milj v svrhu varnosti pred kakim sovražnim napadom.

Morebitna sklenitev premirja Japonske

Washington. — V diplomatskih krogih so se pojavile najbolj zanimive diplomatske možnosti, namreč, da bo morda Rusija napotila Japonsko iz vojne s tem, da jo bo resno posvarila, naj čim prej mogoče sklene premirje z Zed. državami in Anglijo in to predno bo Nemčija premagana.

Te nepotrjene govorice trdijo, da Japonska samo radi tega ni vkorakala v Sibirijo, ker želi imeti odprto važno strugo, po kateri se bo lahko približala Londonu in Washingtonu za premirje.

Ameriški državni oddelek ne pravi drugega na te govorice, kot da ni nobenega govora o kakem premirju z Japonsko, dokler se Japonska brezpogojno ne vda zaveznikom. Šele potem, kadar bodo zavezniške čete okupirale Japonsko, bo možen razgovor o miru.

Fakt pa je, da so zadnji uspehi zaveznikov na Pacifiku močno vznemirili Japonce in da bi morda prav to izrabila Moskva ter posvarila Tokio, naj se umakne iz vojne, ko nima nobenega izgleda za zmago.

"TRNJEVA KRONA"

Prvo naznanje! Slovenska javnost in tu rojena mladina bo imela zopet priliko prisostvovati eni najbolj časom primerni in ganljivi novi igri, katere se bo odvijala na odru Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., Cleveland, O., dne 26. marca na Tiho nedeljo popoldne in zvečer. Ime igre je "Trnjeva krona."

Čitatelji se bodo še spominjali opisa dejanj te igre, kar bo tudi še opisano pred časom te igre.

Igro bo proizvajala takozvana "Igralska družina Krka," iz fare sv. Lovrenca pod avspicijo Zveze Slovenskih Župnij, pod pokroviteljstvom fare sv. Vida v korist trpečim v stari domovini.

Še kolkokrat je bila ta igra vzporedjena, je bila vselej dvorana napolnjena. Zato naj si slednji rojak zabeleži ta dan, da bo gotovo prisostvoval na tej izvanredni drami, ki je pasijonske vsebine, poleg tega pa tako prepričevalna, da zadene vsakega. Več bo še poročano.

Točasni odbor.

SMEH KOT ZDRAVILO

Rimski zdravnik dr. Cassagnoli je prišel po dolgoletnih izkušnjah do prepričanja, da zdravljenje s smehom zelo ugodno vpliva ne samo na celo vrsto duševnih, temveč tudi na telesne bolezni.

Že dolgo je tega, ko so začeli poskušati zdravljenja raznih živčnih bolezni, duševne potrtosti in podobnega s smehom. Novost imenovanega zdravnika je v tem, da je smeh zdravilo tudi za telesne bolezni, in sicer za celjenje ran. Seveda ne smejo biti rane v območju tistega mišičja, ki se pri smehu premika.

Privatne, bratske in družabne organizacije morejo premoženje svoje orke in znamke (Defense Bonds and Stamps), serije F in G.

Partizani so sprejeli resolucijo, naj se kralj ne vrne več

London. — Radijska postaja "Svobodna Jugoslavija" poroča, da so imeli partizani nedavno shod v Črnomlju in da so na tem shodu sprejeli resolucijo, v kateri prepovedujejo kralju Petru vrnitev v Jugoslavijo.

Zbornica je tudi poslala brzojavko predsedniku Rooseveltu, premierju Churchillu in premierju Stalinu z apelom, naj priznajo Jugoslovanski narodni odbor (partizane) kot edino vlado v Jugoslaviji.

Radio dalje poroča, da so partizanske čete prizadele hud poraz Nemcem in Mihajlovičevim četnikom blizu Sarajeva.

Kongres jugoslovanskih rojalistov

Kairo, 13. febr. — Jugoslovanska vlada v Kairu naznanja, da se je vršil zadnji mesec kongres rojalistov v jugoslovanskih gorah. Kongres je sprejel resolucijo, da bo Jugoslavija zahtevala po vojni vse ozemlje, kjer prebivajo Srbi, Hrvati in Slovenci.

Dalje je kongres zaključil, da naj bo Jugoslavija federativna država, v kateri bodo samostojne edine Srbije, Hrvaška in Slovenija. Na čelu državi naj bo, se glasi resolucija, kralj Peter, kot govori ustava.

TRI STEKLENICE RUMA BO LAHKO DOBIL VSAK V DRŽAVI OHIO

Columbus, O. — Državni direktor Don Fisher naznanja, da bo tekem sedanje periode, ki se konča 1. marca, vsaka registrirana oseba lahko dobila tri steklenice ruma. To je poleg steklenice žganja in steklenice ruma, kar dobi zdaj vsaka oseba. Odredba je v veljavo od 14. februarja. S tem se bodo ljudje lahko založili z rumom, predno stopi v veljavo nov federalni davek, ki čaka na predsednikov podpis.

Tudi gostilničarji bodo lahko dobili dodatno množino ruma in sicer 10% več kot je njih navadna kvota.

Tisti, ki so že dobili predpisano kvoto žganja in ruma za sedanjo periodo, gredo lahko po te tri dodatne steklenice v državne prodajalne. Prodajalne sicer trenutno nimajo dovolj ruma za ta dodatni bonus, toda v nekaj dneh ga bodo dobile od države.

Fisher pravi, da so ljudje od praznikov sem tako malo kupovali rum, da se je zaloga nakupila.

ŽIVLJENJSKA DRAGINJA NA VIŠKU

Washington. — Dne 25. januarja je predsednik CIO, Philip Murray pojasnjeval delavskega pododseku senatne zbornice, da so se življenjske potrebine od 1. januarja, 1941 do sedaj za 50% podražile. Murray je odločno zanikal trditve delavskega departamenta o podražitvi samo 23.4%, kajti o tem se je sam prepričal, ko je govoril z več tisoč člani ali delavci jeklarske unije.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ, ST. 76, CHICAGO, ILL.

Tem potom naznanjam vsem članicam našega društva, da se bo naša prihodnja redna mesečna seja vrnila v nedeljo, 20. februarja točno ob dveh popoldne v cerkveni dvorani.

Naša seja zadnji mesec je bila prav dobro obiskana, le tako naprej, pa bo šlo. Saj to ni preveč, če pridete za eno uro na mesec na zborovanje; to je vaše društvo in kako pa mislite da bo kak napredek, če ne sodelujete z odborom vsaj toliko, da bi prišli na sejo in dali vaše misli in nasvete.

Po tej seji, ki bo kratka, bomo igrali neko igro, torej pridite v lepem številu, imeli bomo tudi nekaj prigrizka in tudi za suha grla bo preskrbljeno. Se enkrat vabim na sejo 20. februarja. S pozdravom, **Pauline Kobal**, tajnica.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ST. 144, SHEBOYGAN, WIS.

Tem potom naznanjam, da ima naše društvo svojo redno sejo v nedeljo, 20. februarja ob drugi uri popoldne v šoli. Je še nekaj članov, kateri še ne vedo, da imamo sejo od novega leta naprej vsako tretjo nedeljo v mesecu in ne več prvo, kakor smo imeli seje prejšnja leta; ni pa s tem rečeno, da ne smete plačati svojega asesment, prej nego tretjo nedeljo, jaz pobiram asesment vsak dan, če sem le doma, ne glede, kdaj je seja. To omenjam le zato, ker nekaj članov pride na sejo prvo nedeljo, ko iste ni, ter pravijo: "Nisem vedel, da ste sejo postavili." Ko bi vsi čitali Glasilo, bi vedeli, katero nedeljo je seja.

Nadalje bi prosil vse člane, ki so bolni in želijo, da bi prejeli bolniško podporo, da daste bolniške listine izpolniti in mi jih pošljite ali pa prinesite na dom tako, da jih bom imel na rokah pred sejo, zakaj ako dobim listino seje na seji se s tem zadržuje sejo, ker se mora vse na seji urediti, ko bi se lahko nadaljevalo z drugimi zadevami, ker jih je na vsaki seji nekaj gotovo.

Nadalje sporočam, da je bilo naše društvo hudo prizadeto v smrtnih slučajih pretečeno leto, kajti lani je umrlo pet naših članov v 32-letni zgodovini društva; torej se vidi, da se staramo. Najstarejši član je bil star 70 let, najmlajši pa komaj 30 let. Za vsakega umrlega člana plača društvo zraven Jednotine zavarovalnice še \$100 iz društvene blagajne, za pokritje teh stroškov pa plača vsak član 50 centov v blagajno, to je tisti, ki so zavarovani pri društvu za bolniško podporo, tisti pa, ki niso zavarovani za bolniško podporo, ne plača teh 50 centov in se tudi ne plača istih \$100 v slučaju smrti.

Umrli so sledeči člani: meseca maja John Karsnick Sr., meseca junija John Bregar Sr., meseca decembra v enem tednu od 21. do 23. decembra pa Frank Zagožen, Anton Zaman in John Čebašek.

Večina članov je že plačala za vsakega umrlega 50 centov, katerim se najlepše zahvaljujem za točnost, ko bi bili vsi člani tako točni, bi bilo delo tajnika veliko lažje kakor je, ker je treba pri nekaterih dolgih prenašati od meseca do meseca. Je pa še par članov, ki še za prva dva niso plačali, čeravno je že nad osem mesecev, odkar sta umrla. Društvo takoj prvi mesec izplača vsoto iz blagajne, potem pa kolekta šele tisti asesment; primeri se mi večkrat, da ko član plačuje redni asesment za par mesecev nazaj in pravi: "Drugo bom že pozneje plačal, saj društvo lahko čaka." Društvo res lahko čaka, ali pa na mojem domu. Vsa

na rokah, ali jih ni, ker jih imamo nekaj posojenih na obrestih, \$4,000 imamo pa v svojih bondih.

Kako bi se kaj tak član počutil, ako bi bil slučajno bolan in bi pričakoval, da bi mu društvo plačalo bolniško podporo, društvo bi pa reklo: "Sedaj ti ne plačamo, saj lahko čakaš." Dobro vem, da bi se dotičnik hudoval, pa to bi se kaj lahko pripetilo, ako bi vsi člani zaostali par mesecev, da ne bi plačali asesmenta, ker potem ne bi bilo denarja niti za Jednotin assesment, kateri je mesečno blizu \$500. Kje bi potem dobili še za bolniško podporo, dva, tri ali štiri dolarje na mesec? Zatorej prosim, da plačate vsaj enkrat ves dolg in potem redno vsak mesec, saj sedaj skoro vsi člani zaslužite več kakor kdaj poprej ter sedaj delate v več slučajih mož in žena, ko je prej delal samo mož in je še tisti manj zaslužil kot sedaj. Jaz malokdaj omenjam v mojem poročilu, ali kakšnem naznanilu v Glasilu glede asesmenta, kakor čitam od nekaterih društev skoro vsak mesec: "Prosim, plačajte vaš asesment." Zakaj tega ne omenjam, zato, ker vem izkušenj kot 23-letni tajnik, da polovico članov ne čita Glasilo ter vem, da kakor je pri našem društvu, da je tako tudi pri več drugih društvih. Ako bi člani, ki nečejo čitati v Glasilu, pogledali vsaj prvo in peto stran, če je kaj iz glavnega urada, ker uradne reči glavnega urada pridejo vedno na prvi strani ali peti, na drugi strani pridejo pa vedno društvena naznanila ali poročila, zatorej bi priporočal, da vsak član, ko prejme Glasilo, naj pogleda drugo stran ter bo videl, če je kaj noter, da se njega tiče ali pa njegovega društva.

Naj še omenim, kako naše društvo obstoji z blagajno. skupni dohodki 1943 so bili \$7,826.70, stroški pa \$8,540.77. Samo bolniške podpore se je izplačalo \$2,486; sedaj pa vsak lahko preračuna, kako stojimo. Pripomnim pa še, da nismo imeli že več let nobene posebne doklade v društveno blagajno in nobene druge prireditve v prid društvene blagajne.

S sobratiskim pozdravom, **John Udovich**, tajnik.

P. S. Iz glavnega urada se večkrat priporoča tistim članom in članicam, ki so ali ki so bili na rezervi, da se asesment plačuje iz njegovega certifikata; vsak mesec je takega člana certifikat manj vreden za toliko, kakor se plača asesmenta, pristevši še 4% obresti. Zatorej se vsem priporoča, da začnete odplačevati oni stari dolg, da dobi vaš certifikat zopet polno veljavo; ni treba vsega enkrat plačati, če ne morete; lahko plačujete na obroke, enkrat nekaj in drugič zopet nekaj; oglasite se pri meni in vam bom vse pojasnil.

DRUŠTVO SV. JOŽEFA, ST. 169, CLEVELAND, O.
V blagohotno upoštevanje
V zadnjem Glasilu je naš predsednik, brat Pezdirtz omenil, da se bodo na februarjski seji, to je danes, v četrtek, 17. februarja delile tasrečnim gotove denarne nagrade v skupnem znesku \$100.

Mislili smo, da bo več odziva za nakup tozadavnih knjižic glede nagrad, toda žal, motili smo se! Zato je odbor določil, da se s temi nagradami še počaka in sicer do naše veselice, vršče se v soboto, 22. aprila v dvorani na Holmes Ave. Prosim cenjeno članstvo, da to blagohotno upošteva.

Zaeno pa apeliram na vas vse, da bi se še ta dva meseca z vneto zavzeli za prodajo teh knjižic; iste lahko dobite na seji ali pa na mojem domu. Vsa

stvar ali čisti prebitek prodaje teh knjižic je za dobrobit društva.

S pozdravom, **Joseph Ferris**, tajnik.
444 E. 152. St.

DRUŠTVO SV. STEFANA, ST. 197, RICE (ST. STEPHEN), MINN.

Članica društva umrla

Naše društvo je zopet obiskala bela žena — smrt in nam prizadela hud udarec, ker smo 29. januarja izgubili sestro Miss Cecilijo Robich v njeni najlepši dekliški dobi, staro 20

let. K večnemu počitku je bila položena na naše farno pokopališče dne 1. februarja ob veliki udeležbi našega članstva, njenih sorodnikov in znancev. Ker je bila pokojna dijakinja višje šole, se je njenega pogreba udeležilo tudi nad 50 šolarjev in šolaric te šole.

Pokojnica zapušča s starše Andreja in Heleno Robich, dve sestri, Marjano in Margaretto, vsi spadajo k naši Jednoti.

V imenu društva izrekam iskreno sožalje hudo prizadetim, pokojnica pa naj v miru božjem počiva v svoji rojstni grudi.

Tajnik.

Clevelandski vojak ogleduje važen spomenik v Afriki

Gornjo sliko nam je prinesla Mrs. Katarina Gliha, stanujoča na 5605 Bonna Ave., Cleveland, O., doposlano ji od njenega sina Sgt. Viljema M., člana društva sv. Vida, št. 25 KSKJ, ki se nahaja že 35 mesecev v ameriški armadi, zadnji čas v Severni Afriki.

Ta slika nam predstavlja spomenik, nahajajoč se nekje v Severni Afriki, katerega so leta 1942 postavili ondi se nahajajoči jugoslovanski vojni ujetniki v spomin njih borcev, ki so padli v tej vojni. Kamenje

ŠT. 3 JOP-SS, CHISHOLM, MINN. — NAŠA DOBRODELNA IGRA

Vabilo na sejo
"Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze!" S temi besedami pesnika Gregorčiča stopam danes pred vas, dragi rojaki iz Chisholma in okolice in vas prijazno vabim na sejo naše podružnice, ki se bo vršila v nedeljo, 27. februarja zvečer ob sedmih v Mestni dvorani (City Hall).

Po dolgotrajnem napornem delu smo prišli do umestnega koraka s tem, da smo pričeli s poučevanjem nove krasne in časa primerne igre "Z vero v vstajenje," od čije prireditve bo ves čisti prebitek namenjen našim ubogim in trpečim rojakom v stari domovini. Naša domovina je namreč danes zavita v črn plašč najhujšega zatiranja. Narod umira vsled gladi in mraza, umira od kroglj in bajonetov besnih okupatorjev, katerih edini namen je naš dobi slovenski narod popolnoma iztrebiti.

V tej ganljivi igri se bo predvajalo prizore, kako mučni nemški sovražnik naš ubogi slovenski narod. V duhu vas v tej igri kliče tam vaš oče in mati, vaši bratje in sestre za pomoč v vseh ozirih; zatorej ste prošeni, da se udeležite te naše važne

seje dne 27. februarja, da se sporazumno domenimo glede najboljše izvršitve gori navedene dobrodelne igre.

Igralci se je marljivo učijo svojih vlog, da bo ta prireditev prvovrstna; saj je učitelj te igre naš dobro znani in izvežbani mojster Frank Tekavec. Kdaj se bo ta igra vršila, bo že pravočasno poročano; želeti je samo, da bi si cenjeno občinstvo vstopnice nabavilo, da bo dvorana povsem zasedena.

Zimo smo imeli do minulega tedna tukaj prav lepo in milo, da že več let ne kaj takega; tako je bilo prav; ker smo si s tem nekaj prihranili za gretjem stanovanj; seveda trgovcem s premogom pa to ni bilo po volji.

K sklepu pozdravljam vse članstvo KSKJ širom držav. Jednoti pa želim za njeno 50-letnico največ novih članov v tem jubilejnem letu.

Louis Ambrozich,
tajnik št. JPO-SS.

Važen apel slovenskih antifašističnih žena

Slovenske žene na prvem kongresu apelirajo za drugo fronto

Kairo. — Unija slovenskih antifašističnih žena je na svojem prvem kongresu naslovila na angleške žene apel, da te po-

zovejo svojo vlado k akciji z ozirom na odprtje druge fronte, da se tako reši življenje tisočih otrok.

"Drage angleške sestre," se glasi apel, ki je predvsem namenjen angleškim ženam in materam. "Me smo se na tem kongresu odločile, vkljub vsem našim velikim žrtvam, da bomo pomagale voditi borbo proti nacističnim tiranom tako dolgo, da bo dosežena končna zmaga."

"Me smo pripravljene na vse žrtve, samo da bo uničen fašizem, saj to je tudi cilj Združenih narodov. Drage angleške sestre, Slovenci so storili več kot svojo dolžnost v borbi za uničenje fašizma. Na tisoče vdov in sirot je bilo poginanih iz svojih domov, katere je požgal sovražnik. Na tisoče slovenskih mater je žrtvovalo svoja življenja za osvobodjenje in tisoče otrok nam je poginilo v koncentracijskih taboriščih ali pod kruto roko okupatorja."

"Obračamo se torej na vas, da pozivate vašo vlado, naj odpre čimprej mogoče drugo fronto v Evropi. Vi razumevate naše veliko trpljenje in naše žrtve. Me smo združene z vami v trpljenju ter v globokem sovražstvu, ki ga čutimo do nemških tiranov. Ženske demokratičnega sveta bi se morale zavdati, da je čas, da se zada končni udarec fašizmu."

"Edino na ta način bo mogoče preprečiti bodoče krvavitve ter zagotoviti našim otrokom mirno ter zadovoljno življenje. "Živela zveza vseh svobodoljubnih žena sveta! Živela Velika Britanija, Združene države ameriške in Sovjetska unija! Živel britski ministrski predsednik Churchill!"

Indijanec . . . danes

Kako živi Indijanec? Kaj ve potomec starih Indijancev na mehiški planoti še o svojih pradedih in njihovih bogovih, o ponosni preteklosti svojega ljudstva? Kdo bi mogel to natančno povedati! Dežela je obširna, pokrajin je mnogo, in plemen še dosti več, in včasih je kak Indijanec podoben drugemu le še toliko, kolikor je podobna bazana hrčki — te dve se pa jako razlikujeta druga od druge.

Tem Indijancem so davne tempeljske piramide le še "dobra kupčija." Pridobivanja denarja, ki se v tej deželi piše z veliko začetnico, so se nalezli. Pa ti stojijo na krajih, ki so bili njih pradedom sveti, in zaslužijo po nekaj pezosov z ostanki svoje lastne preteklosti, ko prodajo kako črepinico indijanskih lončevin, ali kako lončeno indijansko glavico, kako konico sulice ali nožek iz oksidiana, same najdbe, ki jih še zmeraj na tisoče spravljajo na dan plug na polju krog in krog.

Moški niso taki, da bi se ponizali do takšnega barantanja. Včasih se ženske bavijo s tem, večeidel pa otroci, ki se njih prikriti pogled začne živahno lesketati, kadar iztezajo svoje zvrhane roke in ponavljajo bolj in bolj vsiljivo: "Samo en pezos, gospod, en pezos!" Zenske se spričo zvrhane roke malčkov samo sramežljivo smehljaajo. Tedaj izginejo njihove, malce predebele ustnice za vrsto belih zob, in okrogli obraz, ki je obdan z gladkimi, smolasto črnimi, bleščečimi s lasmi, z naprej štrlečimi podočnicami, je videti kar prikupljiv, dasi ima skoraj mongolski videz. Indijanec zna izbornu ponarejati male lončevine in jim dajati podobnost prstnih najdb. Navadno pa kupcu tudi povedo da je to in to pristno, ono pa ponarejeno.

Kot krošnjar poživlja Indijanec ceste in trge najmodernejših delov glavnega mesta, Baranta z vsemi mogočimi predmeti — od loterijskih srečk (v Mehiki jako radi in pridno stavijo v loterijo), pa do vrvi

iz konoplje. Poleg kake visoke hiše, poleg palače lepe umetnosti, z eno besedo: v okviru modernega vele mesta je Indijanec za tuja čudna prikazen. Indijanke sedijo ob glavnih cestah in imajo dojenčka nevidno v culi na hrbtu, ali kar javno pri prsih. Čepijo na tlaku in zraven njih so razprostrte drobnarije, ki jih nihče ne kupi od njih, ker jih more vsakdo kje zraven v trgovini dobiti in so bolj čiste in cenejše.

Kje imajo kak svoj dom, te ženske? Mogoče v predmestjih tega milijonskega mesta, kjer prevladuje življ Indijanec; mogoče na robu mesta v kaki kolibi iz indijanskih, nežganih glinastih opek. Tě koče z enim samim prostorom in z linami brez šip, z "vrtno ograjo" dveh do treh metrov visokih kaktjev, so tipična bivališča Indijancev s te planote. Više zgoraj v hribih si Indijanec zgradi bivališče iz lesa in si obteži streho s kamni, v varstvo zoper burjo.

V velikih tržnicah prestolnice, na Mercedu, prav tako dobiš Indijanca. Spričo trgovske izurjenosti belcev in meščancev, je njemu težko. Zato pa ima v rokah tržišča po deželi. — Kaj je takle semenj, kaj baraka ob cesti, kaj so sploh vse tržnice spričo indijanskega semjnsča! Na primer semenj v Toluči!

Tu ti jih sedi na stotine pod belimi "sončniki" sredi svoje- ga blaga. Vse, karkoli dežela premore, je tu na prodaj, od indijanskih sombrero in ponchev do lončenih posod za indijansko gospodinjstvo.

Tu dobiš vse. Večkrat pridejo Indijanci prav od daleč. Tujec jih srečava na cestah že zarana zjutraj in na večere, ko s svojim težkim tovorom na hrbtu urno stopicljajo dalje po indijanski navadi; večeidel so tudi to le ženske, saj se doze- va, da samo ženske vodijo vso kupčijo. Potem začno ženske proti večeru druga z drugo kaj zamenjavati — kar prgišče za prgišče. Denarja Indijanci bore malo vidijo. Ti sejmari pa imajo vendar še zmeraj kak novčič za kozarec opojne pijače, za tako zvani pulke. Tudi ženske se ji ne odrečejo. Konec je skoraj vedno hrupna pijanost. Pijanemu Indijancu pa je najbolje iti s poti. Zatorej naj se tujec izogiba pulkeriji — točilnic opojnin, predvsem pa, naj ga ne fotografira! Manj nevarno kot fotografiranje, je še zmeraj, če greš v točilnico in se usedeš med Indijance!

Takšen je Indijanec, kakršnega je pač naredil čas, kolonizacijska doba, republika s svojimi revolucijami in protirevolucijami — čas in oblastniki v njem, stari in novi mogočniki. Ta čas ga je najprej navadil, da je pozabil, kar je nekoč bil, da je zavrgel, kar je nekoč častil. Čas ga je postavil v prav novo lice, podvrvel ga je bistveno drugačnim družabnim in gospodarskim postavam. Izročil ga je belim gospodarjem, ki se za svoje lastne pisane postave niso prav nič zmenili, če jim je tako bolje kazalo, in ki so se hlinili, da so prinesli pomoč Indijancem, kadar so delali za svojo lastno korist! Zdaj pa obdaja tega Indijanca moderna civilizacija.

Spanci so se potrudili, da bi bila preteklost pozabljena na ta način, da so jo uničili. Oni so podirali piramide in so na njih mesto postavljali krščanske cerkve. Postopali so temeljito. Toda preteklosti ni moči izbrisati ali je obvladati s tem, da uničujejo njene priče! Spanci so morali gledati, kako so Indijanci tudi še potem, ko so bili že krščeni, živeli po svoji stari veri. In to se dogaja še dandanašnji. Prav tako pa vedo današnji oblastniki, ki šo zmanjšali število cerkva — (na 30.000 prebivalcev je ena cerkev) — druge so spreme-

nili v knjižnice in garaže ali so jih — na deželi — pustili, da razpadajo, — da Indijancu vendarle ne morejo vzeti Madone, Matere Božje, ki jo tako goreče častijo. Večkrat se tujcu nudijo presunljivi zgledi najgloblje pobožnosti Indijanca. Pa tega ni videti samo v romarski cerkvi v Guadalupe, kjer visi podoba temnopolte Madone nad otarjem in ki jo je prinesel v sprevodu krščanski duhovnik Hidalgo I. 1810, v dobi prve velike revolucije Indijancev v borbi za svobodo zoper španske mogočnike.

Nič manj čudni pa niso drugačni prizori, ki jih je opažati onstran velike civilizacijske ceste po vseh delih dežele: da Indijanec, preden gre k Materi Božji v cerkev, na cerkvenem pragu zažge darila malikom, kakor je bil v davnih poganskih časih navajen. Prav tako veže krščanske praznike s staroindijanskimi prazniki, ki jih obdaja teden dni prej ali pozneje. Zunanjo po deželi imajo še zmeraj tako zvani čarodeji "zdravniki," veliko moč, ki če tako nanese, tudi povedo, da bo bolnik umrl. Povedo, da bo umrl zaradi kake skrivnostne bolezni, mogoče radi kake "kače," ki jo ima bolnik nemara na životu in ki se mu je pregrizla do srca. . . "Čez tri dni se ti bo kača pregrizla do srca in potem boš moral umreti!" — In glej, tretjega dne bolnik prav v tej domišljiji resnično umrje med ceremonijami, ki mu jih svojci prirejajo po staroindijanski šegi krog njegove koč, ko umira in ko leži na mrtvaškem odru.

Isti Indijanec pa je — recimo iz rodu Chamula, ki biva v hribih Chiapas na jugu Mehike — do svoje smrti hodil ob nedeljah k sv. maši in je molil k Materi Božji, in prav tako so delali njegovi svojci in s čarodejem vred. Ali so to nasprotja? Indijanec se ne zaveda nobenih tistih nasprotij, kjer jih videvamo mi!

Odveč bi bilo, da bi še omenjali, da se ondi, koder je še čarovnik v navadi, tudi drugo življenje Indijanca razvija po navadah njegovih prednikov. Vsemu temu bi dejali "narodne sege" — in semkaj spadajo imena, ki jih dajejo pri krščanskih krstih, snubitev in poroka, smrt in pogrebné navade in še mnogo drugega.

Dasi je s kolonizacijo in krščanstvom marsikaj odločujoče novega poseglo v življenje Indijancev, vendar mu je najbolje, če je zase, bodi spričo belcev, bodi spričo sosednjih plemen. Tako se, na primer, v Chiapasu posamezni indijanski rodovi morejo sporazumeti samo s Káziki, in sicer govorijo Káziki tedaj špansko, zakaj, saj tudi oni ne znajo več narječja svojih sosednjih plemen.

Indijanci v Mehiki so tako zase in se še zmeraj tako strogo ločijo od svojih gospodarjev, da Indijanci, ki so zaposleni na mnogih nasadih kavovca, ne gredo domov v koč, v svoji delavski obleki, v belih hlačah, bombažasti srajci in čevljih, marveč pustijo vse to v nasadih do prihodnje "žetve." Samo v chamari, to je nekakšen povezan poncho (pelerina) in v indijanskih hlačah in opankah se vračajo spet v svoje hribe nazaj. Zakaj domovina je sveta! Ne smejo jo užaliti s tujimi predmeti!

Tudi to je Indijanec — danes, Indijanec, kakršen je ostal navzlic času in njegovemu vplivanju. Indijanec, ki pri tempeljski piramidi ponuja člani velike "sestrske države" Američanu — vsi tujci so zanj na severu — v nakup starinske najdbe in goljufive posnetke; drugi, ki se upa le z največjo poniznostjo po kolonih približati Madoni; in slednjič tretji, ki gre po nasvete k čarodeju svojega plemena, ker je ne pozna nemškega Bayerjevega aspirina kakor njegov "rdeči

(Nadaljevanje z 2 strani)

Za kampanjo Rdečega križa

V današnjih časih, ko vojna vihra divja po vsem vesoljnem svetu in so vsled tega potrebe na vseh koncih in krajih vedno večje, zato je tudi delovanje Rdečega križa vedno bolj potrebno in tudi oteženo in pri tem pa tudi vedno večje važnosti. Tako je rekel ravnatelj okrajnega Rdečega križa, sodnik Stanley L. Orr. Rekel je tudi, da je kvota, v marčevi kampanji Rdečega križa, za naš okraj \$2,989,000, kar je del skupne narodne kvote, ki znaša \$200,000,000.

Sodnik Orr je tudi povedal, da je lokalni glavni odbor Rdečega križa imenoval svojim ravnateljem Charles H. Kellstadt in podravnatelj pa je Frederick L. Elder.

Mr. Kellstadt je rekel, da je ta kampanja Rdečega križa v letu 1944 največja v zgodovini te organizacije. To pa zato, ker so vedno večje potrebe tako za oskrbo naše armade in predvsem pa za pomoč po voni prizadetim. Se nikdar v zgodovini organizacije Rdečega

križa, ni bilo delovanje iste tako ogromnega pomena, kot ravno sedaj. Zato pa je prepričan, da se bomo Clevelandčani, kot vselej, tudi sedaj odzvali. Tako se pričakuje od vseh mož, žena in otrok, da bo vsak doprinesel svoj del in omogočil Rdečemu križu, da bo še nadalje vršil svoje ogromno samaritansko delo.

Od vsote \$200,000,000, ki je določena za to kampanjo, bo porabljeno 90% v pomoč našim vojakom na raznih bojiščih; \$60,000,000 dolarjev pa bo vporabljen za domačo potrebo v raznih krajih Zed. držav. Od kvote \$2,989,000, ki je določena za Cleveland, bo oddano \$2,214,000 skupni narodni organizaciji Rdečega križa in \$775,000 pa bo ostalo doma za lokalne potrebe.

Hranite se sedaj, da boste lahko več prispevali v kampanji v Marcu!

"Ker je naša kvota poskočila za več kot en milijon nad lanskim in zato, ker je sedaj mnogo onih, ki so prejšnje leto darovali v sklad Rdečega križa, danes na bojnem polju in žrtvujejo svoje življenje za svobodo, je priporočljivo, da sedaj mi v širnem Clevelandu prispevamo toliko bolj velikodušno v kampanji Rdečega križa, ki se bo pričela v mesecu marcu," pravi Mr. Kellstadt.

Da si boste mogli predstavljati ogromno delo, ki ga vrši Rdeči križ, naj vam bo povedano, da je v zadnjih 12 mesecih dobilo pomoč od Rdečega križa 3,800,000 vojakov in poleg tega pa je še 2,500,000 vojakov dobilo tako pomoč doma. Nad 5,000,000 pintov krvi je bilo zbrano, 5,300,000 zvočkov je bilo poslanih vojnim ujetnikom in izdelanih in pripravljenih je bilo 925,000,000 zdravilskih obvez, Torej, hranite se sedaj, da boste lahko več prispevali v kampanji marca meseca.

Spretnost v ročnem delu v prostem času

Na dolgo listo prostovoljne pomoči, ki jo Rdeči križ ukazuje naši vojski je sedaj uvrščeno še eno delovanje: poduk v spretnosti pri ročnem delu. Na ta način je pripravljena zaposliti za konvalescente, ki so bili ranjeni, bolani, ali ki so v službi v bolnicah. Toda to poučevanje se ne sme zamenjati z delavno terapijo, katero poučujejo izučeni terapisti. Za Rdeči križ poučujejo izurjeni umetniki in delavci iz dotičnega kraja, ker je ta tečaj namenjen izključno onim, ki se za časa okrevanja hočejo izučiti kakemu delu ali se samo zabavati.

Pred letom so v nekaterih od velikih bolnišnic uvedli te kurze radi eksperimenta. Toda uspeh je bil tako velik, da se to

delovanje sedaj širi v vse bolnišnice, v katerih predstojniki želijo imeti take tečaje. Načrti so napravljeni v vsaki bolnišnici posebej, in z odobritvijo odgovornih zdravnikov, ter z ozirom na okrajne umetnike, ki so ponudili svoj talent.

V teh kurzi se vojaki učijo vezave knjig, barvanju, izdelavi raznih stvari iz kože, metalov, risanju, ženskemu ročnemu delu, tkanju, belanju, izdelovanju plakatov, glinastih posod, tepihov, skulpturi, rezanju lesa, in drugih stvarih. V vsaki bolnišnici vse to delovanje nadzoruje glavni izurjeni delavec. Najbolj obljudjena je izdelava modelov ladij in aeroplanov, ter kožnih stvari, kakor tudi rezljanje lesa in izdelovanje glinaste posode.

Mnogi pohabljeni tudi radi izdelujejo značke armade in mornarice. Vpredejo jih v tepihe, izrežejo iz lesa, napravijo iz gline, vežejo jih in jih barvajo.

To delovanje vodijo oddelki za umetnost in izurjenost v edinicah Rdečega križa, ki skrbijo za bolnišnico in zabavo. Članice oddelkov so eksperti v svojem polju in darujejo svoje delovanje. V vseh tečajih se obdržujejo najvišji standardi ošnutka in izdelave, zato da bi se istočasno tudi dalo razumeti, od kolike kulturne in trgovske vrednosti morejo biti ročna dela v bodočih življenjih teh in vseh vojakov.

V krajih, kjer se deluje na tem, so odprti odlični tečaji. Izurjeni umetniki in delavci posvobodno prostovoljno darujejo svoje znanje in čas Rdečemu križu. Ko se v raznih bolnišnicah odpirajo ti kurzi, je vedno treba imeti v vidu kakšne talente je mogoče dobiti v dotičnem kraju. Čeprav izgleda, da to malo obremenjuje ta načrt v resnici ni tako; zgodi se samo v izjemnih slučajih. Malo je krajev, kjer ni umetnikov, ljudi, ki znajo delati pohištvo, rezljati les, ter takih, ki so izurjeni delavci, katerih večina zelo radi dajo svojo pomoč ranjencem in bolnim vojakom potom Rdečega križa.

V bukovih gozdovih na Gorjancih

Šele v zadnjem času je prodrl naziranje, da ima tudi naša ljubka Dolenjska obiska vredno izletne točke, da ima ta dolgo zaničevana in po krivici omalovaževana dolenjska pokrajina tudi svoje planine, ki se sicer ne morejo meriti z gorenskimi velikani, a so vendar polni mehke sanjivosti in svojevrstnega čara.

To so v prvi vrsti naši "baje-slovni," iz Trdinovih spisov znani Gorjanci, ki liki mogočna zelena pregrada zaslanjajo novomeško kotlino proti vzhodni strani ter jo ločijo od sosednje Hrvaške. Iz Novega mesta drži izborno markirana pot čez Zabjo vas in potem ne pretrgano po hladnem senčnem gozdu mimo vasi Hrušice in Gaberja prav do podnožja Gorjancev. V Hrušici stopimo mimogrede v podružnično župnjo sv. Jakoba, ki spada pod župnjo Stopiče. Nič posebnega ne hrani ta cerkva, siromašna je, kakor je siromašno ljudstvo v tej skriti podgorški vasi. V stranskem oltarju visi slika sv. Urha od Štefana Šubica iz l. 1866.

Gabrje, izhodišče izletnikov na Gorjance, spada k brusniški fari. Po prvi vojni je vas dobila šolo, ki pa še do danes nima svoje lastne strehe. Pač zgovoren dokaz za bedo prebivalstva! Kraški svet, pomanjkanje vode, gole skale in malo rodovitne zemlje! V obližju je nekaj vinogradov.

Za vasio se že nahajamo v obsevu zelenih Gorjancev. Precej strmo se vzpenja pot na vzgor po lepem bukovem goz-

du. Potem stopimo na prijazne košence, kjer pasejo pastirji svoje črede. Kravji zvonci prekinjajo opoldansko tišino. Pastirji nas nagovarjajo ter poizvedujejo, če imamo s seboj kaj sladkega za pod zob. Že s košenic je krasen razgled na novomeško kotlino, še lepši se nam odpre, ko dospemo do znamenega studenca "Gospodična." Dolenjski ošak Kum je bil naš daljnji spremljevalec že od Gaberja sem. A zdaj se mu pridružijo še drugi, bližnji in daljnji vrhovi, čuvarji naše lepote Dolenjske. — Svet okrog studenca je last Slov. planinskega društva, ki je zgradilo tu svojo kočjo. Vedno je polna novomeških dijakov. Celo kopalni bazen je na razpolago.

Od "Gospodične" krene steza proti desni na Trdinov vrh (1181 m), kjer je cerkva sv. Jere napol v razvalinah, proti levi se pa pride do cerkvice sv. Miklavža. Za enkrat pustimo misel na Trdinov vrh, ker tam ni možnosti za prenočevanje. K Sv. Miklavžu gre naša pot! Hodimo po napol razpadlem lesenem tiru, koder so nekaj prevažali les k tovarni, ki je še zdaj v obratu sredi gorjanskih gozdov. Srečujemo cele trume mladih in starih Podgorcev s košaricami vabljivih rdečih malin. Važen vir zaslužka, ki ga nudijo Gorjanci siromašnemu ljudstvu v dolini!

Kmalu smo na visoki planoti. Okrog nas sam bukov gozd, tuhtam prekinjen s sočnolezimi (travniki) pašniki. Polozno se zdaj vije steza po gorskem grebenu do cerkvice sv. Miklavža, kjer se pobočje Gorjancev precej strmo prevlači v Krško ravnilo.

Kako prijeten občutek ima človek, ko se mu med gostim drevjem iznenada pokaže gorska hišica, a tik za njo na bregu cerkvice. Sredi gozdne samote — človeško bivališče.

Trdinov vrh pa zameva sam samcat v ozadju, do vrha obdan od temnih gozdov s svojo drzno piramido in cerkvico sv. Jere, ki je pa skrita med drevjem.

Pač občudovanja vredni domisleki naših dedov, ki so gradili na vsakem pomembnejšem vrhu svetišča v čast Bogu! Gotovo je bila gradnja takega svetišča zvezana z velikanskim trudom in stroški. Naš sedanji rod, ki se koplje v materializmu, nima smisla za idealizem naših prednikov.

Kolikokrat mi je že plaval pogled iz nižine sem gori do bele cerkvice sv. Miklavža! Ob vsakem letnem času se jo more opaziti, ko se svetlika njen beli zvonik iznad drevja. Ze Valvazor jo omenja v svoji "Slavi vojvodine Kranjske." Leta 1908 so jo temeljito popravili, ker je bila že blizu popolnega razpada. Glavni oltar je ves nov, veljal je tedaj celih 35 goldinarjev. Prvotno so sv. Miklavža z letnico 1687 so zavrgli, stoji na oknu zakristije. Nekaj najnovejšega pri tej cerkvi je bronasta spominska plošča z reliefno sliko in napisom: "Janez Trdina, pisatelj, 1830-1905."

Njemu, profesorju samotarju, ki je tolikanj ljubil samotarje, ki je toliko pisal o njih in s svojimi spisi šele opozoril slovensko javnost na dotlej nepoznane lepote dolenjskih planin.

Kdo je za Trdinovih časov sploh posejal Gorjance? Nekaj navdušenih novomeških uradnikov, ki so vsako leto po enkrat podvezli "težko" pot zaradi lepega razgleda. In morda še kak lovc, ki so le bolj slučajno zašli v te na divjačin prebogat gozdove. Seveda v onih časih turistika ni bila tako razvita kakor je zdaj. A danes se odpirajo baje-slovni, vase zamaknjeni Gorjanci širšemu svetu — največ po zaslugi Trdinovi.

Dokaj prostorna cerkvena hi-

ša pri sv. Miklavžu ima na razpolago več postelj za izletnike. Tudi dobra prehrana se nudi za mal denar. Razgled iz zvonika je kaj obsejen. Na eni strani širno Krško polje tja do Save in Brežice z mirno tekočo Krko, na drugi pa divna novomeška kotlina a Trško goro in v nebo kipečimi gorenskim planinami v ozadju. Prvi pogled v večerni luči na globino pod nami je pričaral pred naše oči — iluzijo morja! — Ničesar ni bilo videti: ne travnikov, ne njiv, ne gričev, ne cerkvic, ne vasi. Samo zeleno-modro je vse valovalo pod nami, se prelivalo in lahno trepetalo v poslednjih žarkih zahajajočega sonca. Prozorna koprena je nežno ovijala zemljo, da bi jo preko noči lahno pregrnila... Naslednje jutro pa je vstala ta tančica in pogled iz višine je neovirano plaval do daljnega obzorja ter razbral vse skrite potankosti pokrajine, ki je prosto ležala kakor odprta knjiga... In čitali smo iz nje skozi steklo daljnogleda!... Najprej po Krškem polju! V neposredni bližini tik pod nami blestita dva gradova — sosedata: Brhovo in Gracarjev Turn, malo naprej pa vasi Tolsti vrh in Orehovica. Dvonadstropna grajska stavba Brhovo, v prošlosti pogosto napadena od gorjanskih Uskokov, kljubovalno nosi pezo stoletij. Že Valvazorju in njegovi rodbini je nudila zavetišče med potjo iz Vagensberga v Krško. Škoda, da se ne vidi gradič Prežek, nekdanja last Andreja Smoleta, kjer je bil nekoč Prešeren njegov gost. Preveč je pomaknjen k pobočju Gorjancev. Po zatrdilu cerkovnika se sliši glas majerice iz Prežeka včasih do sem gori. Tudi starodavna pleterskega samostana ni mogoče videti. Zato se pa dobro opazijo vasi na ravnini: St. Jernej, Bela cerkev pod Vinskim vrhom, za njim pa štrli visoki zvonik smarješke cerkve. Proti Mokronogu se beli zidovje gradu Klevež. Le v sinjo daljo plove pogled! Nad Savo leži megla. Lahen bel pas, to so Brežice. Kakor nategnjena ravna nit drži cesta iz St. Jerneja v Kostanjevico po rodovitni ravnini.

Ko obrnem pogled proti Novemu mestu, vidim, da se vprav koplje v zlatih jutranjih žarkih. Zares očarljiv pogled na železniški most čez Krko, na jugu! In potem še drugi: Bajnof pod Trško ozko stisnjenih mestnih hiš! Oba davna čuvaja novomeške okolice: Hmeljnik na severu. Mehovo na jugu! In potem še drugi: Bajnof pod Trško goro, Stari grad pod Gričevjem, Graben ob Krki, Poganci ob cesti v Metliko. Kdo bi naštel vse priče nekdanjega fevdalnega gospodstva! Tam nad prečenskim gozdom se dviga zvonik nove župne cerkve, a za njim na prijazni višini bleste v soncu hlevi romantičnega gradu Luknja. Razvaline same ne more uzeti živo oko, preveč je skrita v goščavi med nedostopnimi pečnami v hladni sohtski Temenici. Zato se pa z Gorjancev različno vidijo pečine nad gradom.

Vse leži pred menoj kakor na dlani, se smehlja in pozdravlja kot davnega ljubega znanca... Kje je še pokrajina, ki bi znala tako govoriti človeškemu srcu kakor ta! Saj je preporna zgodovinskih spominov in prav v tem tihi morda njen čar... Radi njene skrite lepote so si jo izbrali mnogi stari in slavni rodovi za svoje bivališče. Nikjer druge se niso čutili tako varne kakor v novomeški okolici v onih težkih, razburkanih časih, ko javna varnost še ni bila samo ob sebi umljivo dejstvo. In nikjer drugod ni toliko prirodnih krasot! Iz slehernega grajskega okna se je nudil prekrasen razgled... Saj v naravi, v samoti je prava uteha za človeško srce! Kakor

nekaj, tako tudi danes!

Vračamo se. Bukovi gozdovi nas za kratek čas zopet sprejemajo pod svojo hladno, zeleno streho. Pri "Gospodični" se še enkrat osvežimo z bistro studencem še zadnjikrat uživamo prelestni razgled...

Potem gre vedno nižje doli po slabih, izvoženih potih. Počasi se pogrezamo v mračno dolino. M. S.

"Nemška vera"

Hitlerjeva, v dveh milijonih izvodih razširjena življenjska izpoved "Mein Kampf," ki si jo mora nabaviti sleherni nemški novi zakonski par in srednješolci višjih razredov, je dokaj zmedena knjiga. A njena pestra vsebina; spomini na otroška leta in na pretepe s komunisti, obračun s Francosko in skomine po ruskih prostorih, je kljub temu izraz nove enotne, nemške miselnosti. Nudi predvsem za samouka značilen zgled praktične prireditve filozofskih nauk.

Nacionalna socialna filozofija pomeni hrbenico nove Nemčije, je zapisal nekoč v slavnem uvodniku "Vorkel Beobachterja" o priliki obletnice prevrata državni tajnik ministrstva pravice, Stuchart. Ze Hegel je nalašal leta 1816 svetovno poslanstvo nemškega ljudstva. Toda Heglov neizproven intelektualizem je odmeval najprej pri Marksu in Leninu. Tretja Nemčija se naslanja rajši na Fichtejevo "Besedo nemškemu narodu," ki je oznanjala "absolutno nacionalno prostost" leta 1808 medtem, ko so odmevali po Berlinu koraki Napoleonovih vojakov.

Nietzsche je prispeval zraven napoved nordijskega "nadčloveka." Francoz Gobineau je kot prvi obžaloval okoli leta 1850 zaton gosposkih brezpri-mesnih ras, ki so se izgubile med barbari. Pomemben Anglež H. S. Chamberlaine je že med prvo svetovno vojno v "Osnovah XIX. stoletja" obrnil ta v preteklosti zasidran nauk: "Nobena čista rasa ne pade z neba. Odgovoriti jo moramo kar vrtnar, ki cepi sadno drevje. Če bi tudi bilo dokazano, da nikoli ni obstojala arijska rasa, to je brez pomena. Nastati mora v bodočnosti."

Prav to hoče Hitler. Njegova naloga je oblikovati novi "neizprosen in nezmotljiv svetovni nazor, ki ga je poprej smatrala za svojo izključno pravico Cerkev." Iz previdnosti zatrjuje, "da so oni, ki netijo versko vojno, nevarnejši od komunistov," a v resnici odklanja krščanstvo, "kolikor ga je okužila podla židovska kri."

Še Chamberlaine je pisal, da je samo nordijska rasa zmogla razodeti svobode in ustvarjati nove mitologije. Baltiški Nemec Rosenberg, nekdanji moskovski arhitekt, je razvil to verzio izpovedi v "Mythu 19. stoletja," ki je bil kot uradno navodilo natisnjen v 400,000 izvodih. Odklanja edinega Boga, kajti smatra Jehovo za izraz nasilne židovske duševnosti. Četudi zdaj nastopa z novimi imeni kot človeštvo, svoboda, naprednost ali proletarijat, pomeni v bistvu slejkoprej ono nasilno zedinjenje, ki se mu nagonsko upira nordijska neodvisna duševnost. "Po židovski dogmi zastupljena" rimsko? katoliška Cerkev, Rosenburgu pomeni glavno sovražnico. Odklanja nauk o izvirnem zgrahu, smatra za kvarne tudi svete kramente, "ker ponižajo prosto osebnost in nadomeščajo njeno prizadevanje z nadnaravno, od nje neodvisno milostjo."

Nemčija potrebuje ponosno in samostojno nordijsko cerkev. Francija, Anglija in Združene države se bodo lahko priključile Nemčiji šele po obračunu z zamorsko in židovsko kugo. Chamberlain, sin angle-

škega generala, je bil preveč znanstvenik, da bi proglasil Nemce za edine pristne Germane. Štel je med predhodnike germanske rase "Kelte, Slované in Nemce." A Rosenberg kot nekdanji ruski Nemec, odločno izključuje iz družine severnih izvoljenih narodov Rusijo, kjer vladajo Židje in mongolsko-kalmiški mešanci kakor Lenin.

Neprimerno usodnejša je nacionalna socialna borba zoper krščanstvo. Naši čitatelji so dobro poučeni o neomajnem odporu, ki ga je razvila na verno ljudstvo in mučeniško duhovščino naslonjena rimsko-katoliška Cerkev. Ves vladni pritisk je ni mogel razkrojiti, in je preostalo berlinskim mogotcem kot slaba tolažba zapiranje katoliških misijonarjev "radi prepovedanega izvažanja valut," o katerem dnevno vplje nacionalni socialistični tisk.

Pribiti moramo samo nepopisno surovost protikatoliških nastopov sedanjih državnikov. Goering sam, ki se je svečano poročil v katoliški cerkvi sv. Hedvige, je svoječasno govoril o svojem "neomajnem sklepu zatreti sleherni katoliški odpor." Rekel je dobesečno: "Klicati s prižnice Boga na pomoč proti državi pomeni pošastno veleždajo. Katoliški nezasišani cinizem sega tako daleč, da nadomešča svete besede: 'Slava našem Führeru Adolfu Hitlerju' s hinavskimi 'Slava našem nebeskemu vodji Jezusu Kristusu'."

Krščanska veroizpoved pomeni torej za pruskega ministrskega predsednika žalitev sedanjega državnega glavarja. Seveda vplivajo slične izjave povsem drugače na katoliško prebivalstvo, kakor bi hotel govornik.

Dokaj težje stališče imajo od države odvisni protestanti, ki so postali žrtev notranjih razdorov. Duhovščina avgustarske veroizpovedi z grozo čita ono "popravljenjo" besedilo govora na gori, ki ga je pred tedanjim časom objavil za glavarja protestantske cerkve postavljeni škof Mueller: "Blagor onim, ki so vedno dobri tovariši (Kameradi), zakaj njih življenje bo uspešno. Blagor onim, ki pogumno trpijo... Če bo vas v razburjenju udaril vaš tovariš, ne kaže mu vedno odgovorjati na isti način; bodite pogumnejši in obvarujte mirno kri, zakaj vaš tovariš se bo morebiti skesal!" itd.

A tudi vladna cerkev je zmerna v primeri z ono pisano skupino, ki si je nadela ime Glaubensbewegung der Deutschen Christen. Njeni voditelji: pastorja Krause, Gosenfelder in drugi so sprejeli na kongresu aprila meseca, leta 1933 vse Rosenbergove nauke o Kristusu-junaku, odklanjajo Staro zavezo in izpopolnijo Lutherjevo reformo z nordijskimi načeli.

A leta 1934 ustanovljena Arbeitsgemeinschaft der Deutschen Glaubensbewegung je še prekosila te izjave in se sploh ne more šteti med krščanske ločine. Njen vodja profesor Hauer pravi: "Nemška domovina je naša cerkev. Ključasti križ je naše znamenje." Nordijska neodvisnost odklanja edino Resnico in se izcimi v popolno anarhijo. Njih svetoskruska veroizpoved se glasi: "Verujem v Človeka, vsemogočnega vladarja moči in gmote vsega vesolja. Verujem v Nemca, ki je svoj lasten gospod, ki je bil rojen pod severnim nebom, trpel pod papežniki in Mamonovimi pristaji... vstal po desetletju muk in obupa od mraka nacionalne smrti; šel v nebesa, sedi poleg svojega Boga Brata Nazarečana na desnici Boga Očeta..."

Še utemeljitelji "nemške vere" so se prestrašili svojega dela. Tako je odložil pred časom grof Rewentlow predsedstvo

(Dolje na 4 strani)

ZUPAN ŽAGAR

Povest iz prve svetovne vojne

Spisal Slavko Slavec

"Saj si mi že prej zadosti in preveč pomagal. Bomo že opravili."

"Kaj bi tisto! Kar molči. Zadosti je ženskih rok, premalo pa moških. Kar začnimo."

Ni se dal pogovoriti. Snopi so začeli frčati na gornji podmlatnice. Ko je bilo vse zmetano, je Koprivka kakor drugim ponudila Žagarju kozarec vina.

"Ugrel si se," je rekla.

"Ne posebno," je potegnil robec iz nedra in si otrl čelo.

"Poglejte Žagarja, kako se postavlja," je posmehljivo mežiknila Mihčevka, sedeča pod tretjim vozom, kjer so Lupinškove pomagalka čakale, da Koprivka pomlati: "Koprivki tudi prazije ne odščipava; rajši kaj navrže. Da, da; tako je: žena je daleč, Koprivka pa sočna in trdna."

Druge so vedele, da so to le opravljiva namigovanja brez prave podlage, vendar niso ugovarjale in nekatere so se celo zahihitale.

Po mlatici je gosposka popisala in pobrala žito za vojaške in mestne zaloge in pustila kmetom le toliko, kolikor je postava določala za vsakega člana družine.

Žagarju so hoteli pustiti le toliko žita, kolikor ga je tikalo njemu samemu, češ, da je družina v zaledju in ima tam pravico do svojih deležev. Žagar je ugovarjal, da se družina morda kmalu vrne, če se fronta pomakne čez reko; če pa se to ne zgodi, se družina rajši odpo-ve deležev v zaledju in bo žive- la ob domačem pridelku.

Po mnogem prekanju in dokazovanju si je rešil vsaj četrtno žetve. Tedaj je v mestu zaprosil, naj ga pustijo za pol tedna k družini.

"Teško bo," je dejal suh, čemer, plešast gospod z naočniki. "Župani morajo biti na svojem mestu."

Žagar ni odnehal. Potrkal je še na nekaj vrat. Končno so mu ugodili.

Doma žito ni bilo varno. Vsak dan bi lahko strel porušil hišo ali jo zažgal, kakor se je nekaterim že zgodilo. Še opasnejša pa je bila domača vojska. Razni oddelki so svojevoljno rekvirirali in odnašali, karkoli se jim je zdelo. Za blago so dajali pisano potrdilo, včasih pa niti tega ne. Pritožbe brez imen-ovadeb so poveljniki radi odklanjali.

"Pustite me s tem," je nekoč zamahnil polkovnik v Žagarjevi hiši. "Vojska je prva. Saj imate potrdila. Država bo vse plačala."

Žagarju je bilo hudo in sladko obenem tisto jutro, ko je naložil svoj pridelek na voz in se napotil v zaledje. Hudo ob misli, da zapušta dom brez gospodarja. Ali najde, ko se vrne, vse tako, kakor je zdaj? Hišam, ki so jih lastniki pustili same in zaklenili; se je rado zgodilo, da so vojaki vdrli vanje in zagospodovali v njih. Mnogim so razkrili strehe, izruvali tramove in podove, sneli okna in vrata, pobrali pohištvo in druge lesene ali železne dele ter odpeljali vse v jarke in zakope nad reko ali v železniški predor onstran mosta.

Tam so si z gosposko udobnostjo urejevali svoje postojanke. Ali bi to ne zadelo tudi njegovega doma, če bi se poveljstvo medtem preselilo drugam? In kaj bo z vasjo, če se fronta v teh par dneh premakne, pa ne na zapad? Kaj bodo ti ljudje sami in zbegani počeli? Dovoljenje za odhod so mu dali le napol.

"Pojdite," so rekli, "toda na svojo odgovornost. Mi o tem ne vemo. Če se kaj zgodi, boste odgovarjali vi." Kaj, če se res kaj zgodi? Naj li tvega in gre ali naj ostane? Sklenil je, da gre, ker mora iti, naj se zgodi karkoli.

In ko se je tako odločil, je bil vesel, da odhaja k svojim dragim, kolikor mu jih je še ostalo. Par mesecev jih ni videl in zdelo se mu je, da so od tedaj pretekla že leta in leta. Teh par mesecev se je v vasi več zgodilo nego prej ves čas njegovega županovanja.

Obenem se je prav živo zavedel, koliko mu je usoda vzela s tem, da je izpod njegove strehe odvedla bitje, ki je njegovim otrokom dalo življenje in jih izredilo. V tem času zapuščenosti je znova prebral vse tri svežnje starih pisem na

omari in zdaj se mu je ob odhodu zdelo, da mu dušo polni isto radostno pričakovanje, s kakršnim se je pred davnimi leti vrnil od vojakov, da popelje svojo nevesto pred oltar.

Ker do zadnjega dneva ni natančno vedel, ali bo mogel iti ali ne, ni bil ničesar pisal. Županja je vedela samo, da bo skušal priti, ko bo žetev pospravljena, in je čakala podrobnejše napovedi.

"Ti?" je obstala, ko ga je zagledala z naloženim vozom na cesti pred hišo.

Z vnučico v naročju je pohitela k njemu in mu stisnila roko:

"Moj fant se vrača z vojne. Toliko si pridela!—in vse sam?" se je čudila vnuči.

"Dobri ljudje so mi pomagali," je odvrnil in ji vzela otroka, ki je z ročicami lovil njegove brke.

Tisti večer je bil Žagar srečen in zadovoljen kakor že dolgo ne. Štiri najdražja ženska bitja je imel pri večerji okrog sebe, ženo, hčerko, nevesto in vnučico. Pripovedovanja je bilo toliko, da so še dolgo po večerji, ko so vnučico odnesli spat, sedeli za mizo in kramljali. Pogovarjanja se je bilo nabralo za nebroj večerov, povedati pa je bilo treba vse v enem samem.

Ženske so se rade krotile in z veseljem poslušale drugega gosta, ki je moral največ govoriti odgovarjati na nešteto vprašanj. Županja mu je sedela nasproti, se tiho smehljala in ga neprestano gledala. Nevesta je na ozkem koncu mize nekaj šivala, dvignila včasih oči od igle k tustu in vzdihnila. Tinica se je pritisnila ob očetovo levo ramo ter ga po njem kakor nekdanj v najzornejši udanosti večkrat pobožala. Obenem ga je često prekinjala z vprašanjem:

"Kaj pa vrt-očka? Ali so

moje rože posahnile. In brajda? Steza k vodi, pravite, je zasuta? Kod pa zdaj hodijo prat? In šola? In župnišče? Kaj pa Žulinovi? Ali Trčičevo še stoji? In Lokvarjevi—?"

Vse vaške družine je naštevila. Komaj ji je oče odgovoril na eno vprašanje, je že stavila drugo.

"Ti pa si mnogo radovednejša, nego si bila doma," se je nasmehnil oče.

"Vojna je tudi njo predramila. Fanta ji je dala, pa gosposkega, s srebrnimi zvezdami," je potožila mati.

"Mama!" je zaprosila Tinica, kakor bi ne marala, da se o tem govori.

"Mama, mama—," je vzdihnila županja. "Ko bi ti mater slušala, bi bilo vse drugače. Le glej, da ne bomo vsi nesrečni, ti in mi."

"Saj ni nič res," je Tinica mirila očeta, ki ji je resno pogledal v oči. "Mati vidi brž strahove, če se kdo malo pošali z mano."

"Pošali, da—to je prava beseda," je naglo povzela županja.

"No, kaj pa je?" je pogledal Žagar ženo in hčer.

"Naj ti sama pove—materino noče," je rekla mati.

"Saj ni nič res, kar vi mislite," je tajila Tinica.

"Jaz vem le to, da je tukaj že nekaj deklet nesrečnih radi vojne. Zato bi s temi sladkaci ne govoril. To so zapeljivci. Ne delaj nam sramote."

"Nič ne verjemite," je hitela hči. "Mati vidi črno, kar je belo."

"Da je moralo tako priti!" je vzdihnila županja. "Kakor izgubljene piške se tiščimo tu. Kdaj se vrnemo?"

"Saj res, kaj pravite, oče? Kdaj se vrnemo?" je vprašala tudi nevesta.

"Kdaj? Kdaj?" je kimal Žagar zamišljeno. "Jaz že jutri,

ve pa—kdo ve?"

"Že jutri?" so se začudile ženske.

"Ni drugače. Se teh par dni sem si napol ukradel."

"Tudi Jože obeta, da pride; pa ga le ni," je potožila nevesta.

"Ej, naši so komaj odšli, Tako kmalu jim ne dajo dopusta. Kaj pa pišejo?" je vprašal Žagar.

Tinica je prinesla s police nekaj vojnih dopisnic in par pisem. Žagar je potegnil iz nora- ranjega žepa Ivanov list z nočnega obiska in ga ponudil ženi: "To ti piše Ivan. Pred par tedni se je mimogrede oglašil pri meni."

"Pri tebi? in pri nas ne? Pa nisi nič pisal."

"Pozabil sem," se je izgovarjal Žagar.

"Ali je na tej fronti?" je hotela vedeti nevesta.

"Takrat je bil. Slučajno in mimogrede, kakor je rekel. Zdaj Bog ve, kje je že. Takrat se ni pritoževal." Žagar je odgovarjal skoro malomarno ter se obenem zatapljal v pisma, ki jih je bila Tinica položila predenj.

Župan se je boril z vprašanjem, koliko Ivanove skrivnosti naj zaupa ženi. Pozneje, ko sta se sama odpravljala k počitku, je dejal:

"Tako je, draga. Z ljubeznijo in radostjo sva jih izredila, te svoje mladike. Zdaj prihajajo boleti in skrbni. Sinovi se potikajo po frontah, ne vedoč,

VLOGE

v tej posojilnici

varovano do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. Sprejemamo osebne in družbene vloge.

LIBERALNE OBRESE
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue - HEND. 6570
CLEVELAND 3, OHIO

Kadar so kraji NA DALJAVO, katere želite po-

klicati, precej naigrani, bo rekla operatorica

"PROSIM, SKRAJŠAJTE SVOJ KLIC NA 5 MINUT."

To je dobra ideja za zaposlene vojne dneve in noči. Pomaga vsakemu dobiti boljšo postrežbo.

Buy War Bonds for Victory

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

kdaž padejo in za kaj. Hčer nama kradejo in tuji, da ne veva, ali si jo bova mogla ohraniti. Ivan je moja največja skrb. Sam si krči pot skozi pekel klanja in krvi in je prepričan, da ubira pravo pot. Njegov oče pa ne ve, naj ga li hvali ali obsoja. Ali veš, da ima deklet?"

"Povedal ni nikdar ničesar. Drugi tudi ne. Vendar bi ne bilo čudno."

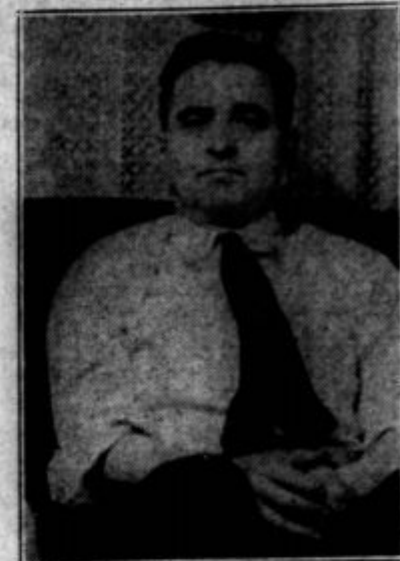
"Zadnjič je nekaj namignil o nevesti. Da bi le ne zabredel!"

"V Boga zaupajmo. Da bi se le vse lepo končalo!"

Žagarju je ta ženina želja dobro dela, dasi je moral po vseh znamenjih soditi, da se vojna še ne obrača h koncu.

(Dalje prihodnjič.)

AGITIRAJTE ZA MLADINSKI ODDELEK!

NAZNANILO IN ZAHVALA

Nemila smrt je zadnje tedne kruto kosila po naši naselbini. Umrl je več rojakov, med temi tudi

Joseph Rozich

zadnje dve leti tajnik pri društvu sv. Frančiška Saleškega, št. 29 K. S. K. Jednote.

Mr. Rozich je umrl popolnoma nepričakovano. V nedeljo, 23. januarja je bil še zdrav in vesel na banketu, katerega je priredilo društvo sv. Geneve ob priliki blagoslovitve zastave KSKJ "Activity Club." Živahno se je pogovarjal z glavnimi uradniki KSKJ, ki so bili prisotni v Jolietu radi polletne seje glavnega odbora, kakor tudi z drugimi znanci in prijatelji. Neverjetno se je zdelo vsem, ko se je naslednje jutro raznesla novica, da je Mr. Rozich umrl. Isti večer je prišel domov še zdrav, se vlegel k počitku, toda v zgodnjem jutru ga je zadela srčni napad in je v eni uri umrl. Domači župnik Rev. M. J. Butala je prihitel k njemu še pred smrtjo; toda zdravniška pomoč je prišla prepozno.

V torek so se glavni uradniki KSKJ zbrali pri krsti rajnega in smotili skupno molitev za mir in pokoj njegove duše.

Pokopan je bil 27. januarja iz cerkve sv. Jožefa na farno pokopališče. Pogrebne obrede je izvršil Rev. George Kusma, netak umrlega.

Pokojnik je bil rojen 1. marca, 1896 v Dragovanjevasi, župnija Dragutak, Belokrajina. V Ameriko je prišel kot mlad fant in je ves čas bival v Jolietu, celih 36 let.

Zapuščal dva sinova, oboj vojska (Karol je bil nedavno ranjen v Italiji) tri hčere, dva pastorka, dva brata kakor tudi številno drugih sorodnikov.

S tem izražamo našo iskreno zahvalo vsem za izraženo sočasje vsem darovalcem venec in za naročene sv. mase, vsem, ki so prišli pokojnika krepiti na mrtvaškem odru, vsem za udeležbo sv. mase za dušnice in vsem, ki so ga spremlili na pokopališče. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin.

HELEN, ISABELLE, MARIE ROZICH, hčere.
PVT. JOSEPH in SGT. CARL ROZICH, sinova.
BERNICE in WILLIAM PETROVIC, pastorka.
PETER in JOHN ROZICH, brata.

Joliet, Ill., 28. januarja, 1944.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Globoko potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je dne 2. januarja, 1944 umrla naša ljuba mati

Frances Gorc

Pokojna je bila rojena leta 1862 v St. Vidu pri Stični, njeno deklško ime je bilo Kunstak.

V prvi vrsti se želimo zahvaliti gospodu Rev. F. F. Farilly za opravljene cerkvene pogrebne obrede in molitve. Zahvaljujemo se tako številnim darovalcem krasnih venec in šopov, katere ste položili pokojnici v spomin. Zahvala tudi društvu Jesu Dobri Pastir, št. 32 KSKJ za darovani venec in za obilno udeležbo pri pogrebu pokojne svoje sestre. Ravno tako se zahvalimo društvu Brataška Sloga, št. 162 ABZ in društvu Rainier, SNPJ za darovane venec.

Posebna hvala vsem, kateri ste nam pomagali v teh trških urah preiskuje in nas tolažili; hvala vsem prijateljem in znancem od blizu in daleč, kateri ste se udeležili njenega pogreba in kateri ste nam poslali tolažilna pisma in cvetice; hvala vsem za naročene sv. mase za pokojno. Končno še enkrat hvala vsem za vsakemu posebej. Naj vam ljubi Bog povrne! Pokojno priporočamo v molitev in blag spomin.

Vi pa ljuba, nepozabljena mama, počivajte v miru in jamiči tih in večna luč naj Vam svetli!

Zahujoči ostali:

FANNIE REMŠAK, hči; PETER REMŠAK, zet;
MARGARET, MARION, JOHN in LEONART, vnuki.
TEREZIJA ANDOLŠEK, sestra v Gowanda, N. Y.

Enumclaw, Wash., 4. februarja, 1944.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en

SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrta leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

MINUTES

Annual meeting of the Supreme Board of the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union (K. S. K. J.) held January 20 to 25, 1944 in the Home Office Joliet, Illinois

In accordance with the Union's By-Laws, Article 13-b, the entire Supreme Board was summoned to the annual meeting in the following order: On January 20, the auditing committee undertook the inspection of the Union's books and accounts including the Editor-Manager's records, and the Director of Athletics; on January 22, the Finance Committee convened, and on January 24, the entire Supreme Board met.

FIRST SESSION—JANUARY 24

Supreme President, Brother John Germ, called the meeting to order at 9:00 A. M. Rev. M. J. Butala, Supreme Spiritual Director, recited the Lord's Prayer for successful deliberations. At this time, Father Butala announced the death of Brother Joseph Rozich, former secretary of St. Francis de Sales Society No. 29, Joliet, Ill. A prayer is recited for the repose of the soul of Brother Rozich.

Brother Louis Zeleznikar was selected to write the minutes of the meeting.

Brother Joseph Zalar, Supreme Secretary, called the roll which revealed that the following Supreme Officers were absent: Brother Frank Opeka, Honorary President; Brother George Pavlakovich, Sixth Vice President; Brother George J. Brince, Chairman of the Auditing Committee; Brother Frank J. Gospodarich, Member of the Finance Committee; Brother John Bevec, and Brother Luka Matanich, Members of the Board of Jurors; Brother Joseph Zorc, Director of Athletics, and Sister Jean M. Tezak, Directress of Juvenile and Women's Activities.

Brother Zalar explained that he had received communications from the members who were unable to attend. Brother George Pavlakovich's absence is due to illness; Brother John Bevec, is serving in the armed forces overseas; Brother Luka Matanich is unable to attend because of his employment; the remaining absentee officers promised to attend the afternoon session. The assembly excused the aforementioned.

Brother Supreme President calls for the report of the Auditing Committee. In the absence of Brother Brince, President of the Auditing Committee, Brother Frank Lokar, Secretary of the Committee reports that a thorough examination of the records of the Union, as well as the records of the Editor-Manager of Glasilo and Director of Athletics, revealed that everything was in perfect and commendable order. Brother Lokar expresses his gratitude for the prompt and conscientious co-operation to the fellow-members of the Auditing Committee. In addition, Brother Lokar extends his thanks to the Supreme Secretary, the Assistant Supreme Secretary, the Supreme Treasurer, and the personnel of the office for their co-operation and assistance.

"It is a pleasure," states Brother Lokar, "to attend the meetings of the Supreme Committee, because the sincerity and spirit of fraternalism prevail among us, and our aim is always to consider the welfare of our Union and its members. So long as these qualities prevail we may be certain, our Union will be assured continuous success."

Sister Mary Polutnik, Brother John Pezdirtz, and Sister Mary Hochevar, agree unanimously with the report of the Secretary of the Committee.

Moved and seconded that the report be approved. Unanimously accepted.

Then follows:

REPORT OF THE SUPREME PRESIDENT

Reverend Father, and Members of the Supreme Board of the KSKJ accept my most sincere regards!

In accordance with the by-laws of our Union we have convened for our annual assembly, to present, each of us, a report of our accomplishments for the welfare of our Union, and to plan for the new year, which incidentally is the Golden Jubilee of our Union; on April 2, fifty years will have elapsed since, here in Joliet, the first Slovenian fraternal Union—the KSKJ—was organized in the United States.

A year ago, at our annual meeting, we agreed to launch a "Victory Campaign," for members of the Juvenile Department.

The official opening of the campaign occurred on April 1, 1943, under the direction of the Supreme Board, specifically directed by the Supreme Secretary, Supreme President, and all Supreme Vice Presidents. Local societies were subdivided into seven groups or armies. The Supreme President and Supreme Vice Presidents were designated as the Generals, each of one army. A keen interest was exhibited among the armies.

Originally the campaign was slow in gaining impetus, however as the campaign drew to a close, the interest became very keen; the result was that our local societies thru the self-sacrifice of local officers, had written \$841,000 of new insurance for 1,208 members of the Juvenile Department. We are extremely pleased with the result and I do hereby for myself and in behalf of the entire Supreme Committee extend sincere thanks to the 142 local societies and their active officers who participated and accomplished such marvelous results. I regret to report that 37 local societies had not secured even one new member during this period, for the Juvenile Department. God grant, that the members, particularly the officers of these 37 societies, will realize their responsibilities to the society and the Union, at least now during the year 1944 when our Union will celebrate its 50th Anniversary of fraternalism among the Slovene Catholic nation in the United States.

Eight local societies had attained the quota of insurance assigned for the campaign, and several of these had written

(Continued on Page 8)

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

ZELEZNIKARS, KORENCHANS SLATE CLEAN, OTHERS EDGE IN STEVE LOOP

Chicago, Ill. — Zeleznikar elity Electrics, and the Jerin Fuels and the Korenchan Grocers were good for three in a row wins each, the former tripping the Kosmach Boosters and the latter setting back the Darovic Lawyers.

High men were Frank Gottlieb, 546, Louis Rabetz, 522, Victor Prah, 507, Louie Zefran, 475, Louie Zulic5h37, os ran, 475, Louie Zulich, 537, Stanley Wolsic, 438, Tony Darovic, 486, Louie Dolmovic, 466.

In the other sets of the evening the Tomazin Taverns, Park View Laundry, and the Gottlieb Florists scored edges over the Monarch Beers, Fid-

Top men were Frank Kovacic, 572, Frank Strupeck, 562, Richard Rozewski, 498, John Kochevar, 485, Vincent Novak, 501, Wally Smyth, 500, Buddie Mladic, 513, Fr. Edward, 499, Louie Zefran, 552, Leo Zupancic, 429, Urban Strohen, 538, Frank Bicek, 454.

Contributing to the 200 bucket were: Frank Gottlieb, 204, Frank Strupeck, 245, Victor Mladic, 210, Frank Kovacic, 201, Tony Tomazin, Sr., 214, Wally Smyth, 208, Father Edward, 205, Louie Zefran, 203.

PRESIDENTIAL UNIT CITATION AWARDED TO CHICAGO KAY JAY

By Pfc. Frederick A. Orehek, Marine Corps Public Relations Writer

Marine Corps Air Depot, Miramar, Calif., Feb. 9.—After 13 action-crowded months in the Southwest Pacific theater of war, where he withstood Nipponese bombings, shellings, strafings and snipers on Guadalcanal's Henderson Field and participated in the aerial offensives against the enemy airdromes in the Solomon Islands area, Marine Pfc. John M. Luzar, 20, of 1931 W. 22nd Pl., Chicago, Ill., has returned to his home for a 30-day furlough wearing the Presidential Unit Citation above his colorful campaign ribbons.

A combination aerial-gunner and aviation mechanic, Johnnie Luzar was attached to a leatherneck dive bomber squadron which operated from Guadalcanal and made devastating strikes on Jap shipping, bivouac areas, shore emplacements and gun installations. He vividly recalled his Pacific exploits. "In a desperate but futile aerial attack on Guadalcanal the Japs thrust an armada of more than 100 airplanes against us one night," said the Chicago Devil dog recounting the air battle.

"Dog fighting on a massive scale ensued—planes dropped out of the tropical sky like flaming torches, trailing plumes of comet-like sparks. Ack-ack fire and search lights which fingered the darkness added to the weirdness of the night.

"When the spectacular sky blitz was over 94 Zeros had been sent to their doom. We lost but six planes in defeating the enemy flotilla during that aerial show-down in the Solomons."

Luzar also told of how the Nippon bombers often sent the Allied forces scrambling for their foxholes as they showered the airdromes with the high destructive anti-personnel bombs dubbed "daisy-cutters." Bursting shrapnel threatened each and everyone as it sprayed throughout the area, even "sieving up" the tents while its occupants hugged their foxholes nearby. Jap snipers still prowled in adjoining jungles as the "mechs" labored over their planes in the early stages of the war. "Life was really rugged," admitted the Slovene Marine, "and everybody prayed with relentless fervor."

The St. Stephen grade school graduate of 1938 attended

Harrison Technical high school where he displayed prowess in football and baseball. Prior to entering the Corps in 1942, he was employed at a Chicago defense plant. He is now visiting his parents, Mr. and Mrs. George Luzar, at the above address.

Major General H. F. Twining, U.S.A., highly commended the dive bomber squadron to which John Luzar was attached in the following citation: "As Commander Aircraft Solomon Islands I desire to commend Private First Class John M. Luzar and the officers and men of the Strike Command Aircraft Solomon Islands on the results of the special air operations carried out so successfully during the period of Sept. 14 to 16, inclusive.

"Preceding the special operations, your Command had been taxed to the utmost over a long period of strenuous and continuous operations against the enemy in the Solomon Islands.

"To the maintenance personnel for their untiring efforts that made possible the execution of the numerous air attacks, and to the flight crews, who by skillful employment of their weapons dealt the telling blows against the enemy air and surface objectives, my praise and congratulations."

SNOW FAILS TO STOP JOLIET LASSIES, SCHUSTER PLUMBS RETAIN CIRCUIT LEAD

Joliet, Ill. — In spite of the big snowfall and cold weather last Thursday, most of the K. S. K. J. lassies turned out in good spirit and rolled off good games.

A big upset occurred on alleys 3-4 when the last place Peerless Printers trimmed the Joliet Engineers three games, thus dropping the Engineers to third place. Vida Zalar took high honors for the winners with her series of 487. Chris Azman clipped off a couple of nice games for a series of 428. Dot Zlogar kept up her good scoring and again took the lead for the Engineers by toppling over a neat 464 series.

The Allen's Orange Crush clean-swept the Gorsich Markets three games and as a result, the Allens moved up to second place in the team standings. Mayme Umek missed the 500 series mark by one pin. Her 499 series was tops for the winners. Marge Dolinshek has

TOURNEY IS ON!

The Annual Midwest K. S. K. J. Bowling Tournament will be held in Joliet, Ill., April 22 and 23, according to a report emanating from the KSKJ cradle city. Details will be released shortly.

SETS NEW HIGH IN WAUKEGAN CIRCUIT

Waukegan, Ill. — High individual series in the St. Joe KSKJ Bowling League, who roll at the Mother of God School alleys was posted by Martin Zupec with a 584 series to his credit on games of 197, 196 and 191, although his team, the Opeka Aces, was defeated twice by the M. Sve-te Tavern outfit. A 554 series by Joe Zorc was high for the winners.

In the other match, the Nemanich Morticians took the odd game from the Cepon Brothers combine, with Frank Dolence spilling the sticks for a 541 series for the winners and Joe Skrlac leading the losers with a 539 total.

League standings are as follows:

	W. L.	Pct.
Nemanichs	28	23 .549
Opeka Aces	25	26 .490
M. Sve-te Tavern	25	26 .490
Cepon Bros.	24	27 .471

MEETING NOTICE

Chicago, Ill. — The next regular meeting of Mary Help Society, No. 78, will be held on Sunday, Feb. 20, at the usual meeting place. All members are requested to attend. After the regular meeting a game will be played and refreshments will be served.

In the article last month there was an error. I am at home to collect dues on TUESDAYS not THURSDAYS, this is especially for the convenience of members who live out of the immediate neighborhood, so please co-operate.

P. Kobal, sec'y.

10% SAVED NOW OR 100% TAKEN BY THE AXIS LATER!
BUY WAR BONDS

SHEBOYGAN'S "MELODY TIME" WILL BE VARIETY ENTERTAINMENT TREAT

Sheboygan, Wis. — Music and entertainment lovers will again be treated to an all-variety show, "Melody Time," to be presented by members of the SS. Cyril and Methodius under the sponsorship of the church choir on Sunday, Feb. 20, at 8 p. m. in the Central high school auditorium. All proceeds will go to the church.

This show is the annual entertainment feature put on by the church group and all those who have seen previous presentations such as "Night in Vienna," "Gay Nineties Revue" and "Pre-Lenten Festival," the most recent one, will know the calibre of entertainment to be offered.

This year's presentation is to be dedicated to all of the young men and young women of the SS. Cyril and Methodius parish who are serving Uncle Sam, according to Mrs. Louis Francis, who is director of the musical portion of the program.

The various acts to be presented include "Plantation Echoes," replete with dancing and singing pickaninnies and colored mammys; "A Night in Romany" will depict gypsy

dancers and chorus; a United Nations Revue which is to be a colorful and unique feature of the evening and "A Slovenian Wedding," an original playlet, written especially for the program by Mrs. John Prislant and which will portray the actual customs and preliminaries preceding and following the colorful old-time Slovenian wedding.

Rev. Louis F. Koren, pastor at St. Cyril is the general chairman, with Rev. Leroy Diebeck, assistant, as the dramatic director; Louis Francis, program chairman; Miss Betty Putnam, dance supervisor; Mrs. Antonia Retell, ticket chairman; John Champs and Joseph Godez, properties committee, and Mrs. Richard Gudel, wardrobe mistress.

William Haack's 35-piece orchestra will play for the performance and accompany the various musical numbers.

All in all the cast of the entire program will include about 100 members, so plan to attend this attractive program which will be for a worthwhile cause and at the same time will offer much fun and entertainment.

Publicity Chairman.

HUMPTY-DUMPTY SCORE NIGHT FINDS TEZAK FLORISTS EDGE INTO LEAD

Joliet, Ill. — It was Humpty-

Dumpty Nite for the Joliet K. S. K. J. Men's Bowling League last Wednesday nite, as the league leading White Front Liquors and Eagle Store teams dropped their series, while the Tezak Florists, who triumphed three times over the luckless Peerless Printers, quietly lept into the first notch in the standings. The individual highlights of the evening were furnished by George Karl with his 612 series and by Doc Zelko on his 601 series (with a high 235 game under his belt), and the pick-up of a big railroad by Frank Buchar.

White Fronts 843.837.863
Avsec Prints 758.884.907

The Avsec Printers by their double win over the White Front Liquors, dropped the Liquors out of first place. The Avsecs were sparked on by their wins by Doc Zelko's 601 and Willard Kuhar's 554 series, while Doc Zalar's 540, Ed Stark's 521 and Lou Fabian's 515 series topped the White Front scores.

Slovenic Coals 798.808.922
Eagle Store 786.862.812

The Slovenic Coals took two games from the Eagle Store team. The first game was in doubt until the last man rolled, and John Churnovich, anchoring for the Slovenics, came thru with that much-needed strike to give his team the nod by 12 pins. John Churnovich's 541 and Rev. Butala's 537 series led the Slovenic cause, while Tony Buchar's 554 and Andy Kludovic's 536 series topped the Eagle scores.

Peerless Prints 822.799.814
Tezak Florists 885.846.874

The Tezak Florists by virtue of their 2605 series took all three games from the luckless Peerless Printers and jumped into the first place rung. Geo. Karl's 612, Rudy Ramuta's 555, and John Kren's 526 series topped the Tezak scores while Frank Ramuta's 521 and George Vertin's 516 series were tops for the Peerless

team. News and Views on the Alleys George Karl's flashing smile was at its brightest . . . from ear to ear . . . due to that big 612 series . . . Doc Zelko was beaming, for he picked up 601 pins on games of 167, 235, and 199 . . . 200 honor roll for the week: Doc Zelko 235, George Karl 213 and 210, Doc Zalar 205, Lou Fabian 205, Will Kuhar 201 and John Azman 200 . . . I see where Bernie Kam-bic is stealing some of Goldy's stuff . . . becoming an expert on picking up the 7 and 10 pins . . . it was a good nite for the foul man . . . rang the bell three times . . . once for disastrous results . . . Doc Zalar has a new way to pick up the 1-8 spare . . . a la billiards . . . the league welcomed back one of its former bowlers . . . the ever-smiling (and kidding ??) Rudy Pruss . . . he is going to take Matt Slana's place on the Avsec team . . . Matt dislocated his right shoulder . . . Frank Buchar picked up the prize split of the night . . . and got a big round of applause . . . I see where Joliet was picked as the site of the coming Midwest Bowling Tournament . . . I was advised by John Bluth and Frank Ramuta, the local members of the Midwest Committee, that Rivals Alleys will be the tourney alleys . . . ideal location . . . is a bus stop on the Chicago-Joliet Route 66 trip . . . and a lot of parking space . . . and wonderful quarters for the bowlers . . . the tourney will be held April 22 and 23 . . . and if necessary, the following week-end . . . the local committee will start working on the program at once . . . to keep the ball rolling . . . the standings:

	W. L.	Pct.
Tezak Florists	37	29 .561
White Fronts	36	30 .545
Eagle Store	35	31 .530
Slovenic Coals	33	33 .500
Avsec Printers	32	34 .485
Peerless Printers	25	41 .379

(Continued on Page 8)

JOIET GIRLS' LEAGUE

(Continued from page 7)

games for a total series of 470 which was tops for the Printers. Helen Keith ran into some tough luck her first game but she decided not to let it get her down and really let the pins have it in her final game to bring her series up to a 458 which was high for the Tezaka.

HIGH GAMES: Gen Laurich 165; Helen Keith 164, 178; Barb Buchar 174; Marge Dolinshek 167; Mayme Umek 160, 166; Vida Zalar 172, 168; Dorothy Zlogar 163; Donna Wilhelm 164; Doris Fabian 165; Mary Salesnik 180, 204.

It has been decided that the KSKJ Bowling Tournament be held in Joliet this year on the week-end of April 22 and 23, and, if necessary, also the following week-end. Since the tournament is here in our own city, let's make it a big success by turning out 100 per cent with all members of the league bowling in the tournament. A meeting concerning this matter will be held in the near future.

Schedule for Feb. 17: Tezak Florists vs. Schuster Plumbers; Aysec Printers vs. Joliet Office Supply; Allen's Orange Crush vs. Joliet Engineers; Gorsich Markets vs. Peerless Printers.

The standings:

	W.	L.	Pct.
Schuster Plumbers	32	16	.667
Allen's Orange	29	19	.604
Joliet Engineers	27	21	.563
Aysec Printers	24	24	.500
Gorsich Markets	21	27	.438
Joliet Off. Sup.	21	27	.438
Tezak Florists	20	28	.417
Peerless Printers	18	30	.375

MEETING NOTICE

Cleveland, O. — A special invitation is extended to the girls of St. Helen's Society, No. 193, to come to the meeting to-night, Feb. 17, especially the girls with uniforms.

We regret to report the death of Sister Mary Lewis who passed away Jan. 23. We thank the girls who stood guard by her side the last evening.

It has also been decided that members will receive Holy Communion Feb. 27 in a body. Please remember the date for it will be the time for us to perform our Easter Duty.

Mary Potocnik, sec'y.

THE UNITED STATES MARINE

There's the Sailor and the Soldier
And the Aviator keen;
As fine a group of fighting men
As one has ever seen.
But for me, I have a soft spot
For the boy in forest green,
The dashing, gallant Leather-neck,
The United States Marine.

I will never be first lady,
Nor grace a magazine;
I'll never be world famous,
Nor will I be a queen;
But I would never change my lot
With any that I've seen,
For you see I have the privilege
Of rearing a United States Marine.

I'd like to shield this Boy of Mine
From all that's wrong and mean,
I'd gladly sacrifice my life—
But he needs no go-between;
For God has given to my boy
The gift of life, supreme—
The red, white and blue blood
Of the United States Marine.

—Selected.

WE REGRET!

Frances Jancer's "War Kitchen" was received too late to be included in this week's issue.

MINUTES

(Continued from page 7)

insurance over their quota. The following societies have reached their quota:

- 1.—Society No. 7, Pueblo, Colo. \$40,500
Captain of this division Brother John Germ.
- 2.—Society No. 156, Chisholm, Minn. 38,500
Captain of this division Sister Mary Kosmerl.
- 3.—Society No. 163, Pittsburgh, Pa. 35,500
Captain of this division Brother Matt Brozenich.
- 4.—Society No. 81, Pittsburgh, Pa. 33,000
Captain of this division Sister Katherine Rogina.
- 5.—Society No. 191, Cleveland, Ohio 20,500
Captain of this division Sister Matilda Ropret.
- 6.—Society No. 45, East Helena, Mont. 18,000
Captain of this division Brother Joseph M. Sasek.
- 7.—Society No. 206, So. Chicago, Ill. 17,000
Captain of this division Sister Lena Mikan.
- 8.—Society No. 226, Cleveland, Ohio 16,000
Captain of this division Sister Angela Mencin.

As Supreme President I consider it my pleasant duty and desire, in behalf of the entire Supreme Committee to thank the above named societies particularly the officers for their active support. You may be assured that the Supreme Committee and the membership of the Union is sincerely grateful. Continue the fine work, and God grant, that the above named leaders will secure many followers! Thank you and may God bless you!

Seventy-Year Old Members of Class A, B, D, and DD

A year ago my report discussed the payment of assessment by our Union for members who have attained the age of 70 who are insured in the above named class. You may recall, the Union had assumed the obligation of paying all assessment for such members, except sick benefit and dues assessed by the local society. This has been the procedure for the past year. Last year I had promised that we would attempt to continue this practice for the following three years, however, as the proverb goes—we reckoned without our host.

During the months of November and December of 1943, State Examiners made a thorough checkup of the Union's business for the past four years. According to the Supreme Secretary's word, they have been favorably impressed with the business methods and investments of our organization. They complimented the system of our office, for which credit is due to the Supreme Secretary, Assistant Supreme Secretary, Supreme Treasurer and the office force.

All methods and management were favorable except the payment of assessment for 70 year members by the Union. You are no doubt aware of the fact, that at the time of our last General Convention, this fund had a deficit in excess of \$45,000 which at the close of this year has exceeded \$62,000. The State Examiners recommended that the Supreme Board solve this problem in some manner or means, for the Union will not be allowed to function under these circumstances since the number of 70 year old members is rapidly increasing. At the present time there are more than 800 members in this group, and we must expect that the number will increase each year. Brother Supreme Secretary will explain the situation more fully. My recommendation is to arrange this matter to the satisfaction of the State Insurance Department. You are all asked to return this evening at 7:00 o'clock for a special session, to discuss and solve in the best way possible this vital problem.

The error had originally been made in 1930 at the Convention in Waukegan, Ill. The original plan included the payment, by our Union, of all assessments, i. e. mortality, disability, operation, sick benefit as well as local society's assessments. The Supreme Secretary at that time recommended that only mortality assessments be paid by the KSKJ for 70 year old members; regrettably, this recommendation was ignored hence, the deficit today. Since the year 1931 and including 1942 all assessments were paid to members of this class. The General Convention of 1942 decided that 70 year old members shall pay their own sick benefit assessments, this resolution became effective January 1943, but in spite of this the deficit increased nearly \$9,000. We may expect that this year and next the amount will increase for the number of members, as aforementioned, is increasing yearly. Therefore, this problem must be solved. Please give it your careful consideration so that we may successfully conclude the problem when we return this evening.

Fiftieth Anniversary

On April 2, 1944, fifty years will have elapsed since the mere handful of Slovenian pioneers under the prudent guidance of Reverend Sustarsic, former pastor of the Slovenian parish in Joliet, had organized our fraternal union and named it the KSKJ or the Grand Carniolian Slovenian Catholic Union. For 50 years our Union has functioned among the Slovenian and Yugoslav nation in the U.S.A. under this motto "All for Faith, Home and Country! All for one, and one for all!" It is proper that we, the Supreme Officers, entrusted with the guidance of our Union, pave the way for a suitable celebration. I should like to suggest perhaps a very special program to take place during the July session of the Supreme Board in order that the entire executive group may participate at one time.

Jubilee Campaign

In correlation with the observance of the 50th Anniversary I suggest that we plan a new campaign for both departments. An attractive monetary compensation or an excursion trip to Joliet on the occasion of the celebration for all who have reached a specific quota of new members or additional insurance, may be an adequate inducement. Let all these winners be the guests of the Supreme Board at the semi-annual meeting next July.

Members in the Armed Forces

In January 1943, when we gathered for our annual meeting approximately 1,800 members were serving in the Armed forces of our country. Many of us had hoped that in the course of the year this bloody strife would have come to an end and that our fine young members would be returning to their loved ones. Needless to say, the war has not ended but on the contrary is being waged more extensively. Countless numbers of American troops are embarking for all fronts all over the globe and among them are hundreds of young men and ladies who are members of the KSKJ; in fact, 3,410 mem-

bers of the KSKJ are at present serving their country. Many of these at the moment are scattered all over the battle areas of the world. Let us offer our prayers, and implore God to guard them from danger and bring them home safely to their families.

Twenty soldier-members have made the supreme sacrifice for their country. Some have been laid to rest far from their home land and birthplace America. We respect you—heroes all. You have sacrificed your lives for an ideal—the ideal of democracy and freedom. May God grant that the end will soon be here! Above all, we hope that your sacrifice was not in vain, but that long desired peace will reign again for all.

JRCSS and SANC

I also recommend to all local societies to support the JRCSS, (JPOSS) to solicit funds, and forward them to the treasurer of this organization. As quickly as possible, perhaps even before the war has ended, financial assistance will be rushed to the old country and the committee of this organization is entrusted with the responsibility to see that the funds are properly distributed at the most opportune time and to those in greatest need.

I further recommend, that the G. C. S. C. Union co-operate with SANS, as it has in the past, for it is far better to have an organization than to be without.

Honorable Mention!

Let us not allow this unique—and for the KSKJ significant fact, to pass unnoticed; the fact that our Union has reached its high standard of progress is due to a vast degree to the sincerity and diligence of our Supreme Secretary, Brother Zalar who has for the past 35 years, continuously conducted the secretarial work of our Union. On the eve of his 36th year of service as Supreme Secretary we see him still hale and hearty with the same zealous interest in the KSKJ. Congratulations, Brother Zalar, and the deepest gratitude of myself, the entire Supreme Board and membership of the Union, for all your efforts and achievements during the past 35 years... God grant you health and strength, to continue in the same capacity for many years. God bless you!

Business of Our Union—Acknowledgement

The business of our Union is conducted most efficiently. A splendid spirit of co-operation and understanding is evident among all the officers of the Supreme Board, for which I am deeply grateful. This spirit is conducive to the growth and progress of the KSKJ. I extend my thanks and appreciation also to the officers of the local societies for their co-operation and sacrifices. Let us abide by the proverb that in unity there is strength; and while we are compatible with each other, so long we will be strong, and our local societies will grow and prosper.

Brothers and Sisters! This concludes my report and my recommendations for this session. I hope we will work harmoniously with vigilance and forethought, and be brief in any debates which may arise. If we follow these words of advice our session will be fruitful. A hearty welcome to all!

JOHN GERM, Supreme President.

Brother John Decman moves, Brother Leksan seconds the report of the Supreme President be approved. Accepted.

REPORT OF THE FIRST VICE PRESIDENT

Brother John Zefran, first vice president, remarks that the past campaign had been very enthusiastic and he is happy that it had resulted in such a fine increase. He stated that he had attended several social events of the various lodges during the past six months and strongly recommended the KSKJ. He reports that this month he attended the annual meeting of St. John the Evangelist Society No. 65, in Milwaukee, Wisconsin, to install the newly elected officers and found that the society works harmoniously and actively for which acknowledgement is made.

As General of the Second Army during the Victory Campaign, he is pleased that under his sponsorship the societies had secured new insurance totalling \$157,000.

Brother Cerkovnik moves, Brother Slana seconds the motion that Brother Zefran's report be approved. Accepted.

REPORT OF THE SECOND VICE PRESIDENT

Brother President, Reverend Spiritual Director, Brothers and Sisters of the Supreme Board! My report for the past year will be rather brief; minor events I did not consider important enough to include in my report at this time.

Instructions and recommendations as well as miscellaneous transactions entrusted to me by the Home Office were willingly, and to the best of my meagre ability, faithfully and promptly solved; likewise, I have always been ready with any assistance to the officers of the local societies who sought my aid.

I participated, whenever special meetings were called in regard to war relief and assistance to the needy in the old country, if I considered it beneficial to the interest of the K. S. K. J. In December, I was notified by the Home Office that in a nearby community an interest was exhibited by a certain individual in the organization of a new society. I immediately communicated with the party and on December 19, made a personal visit to discuss and more fully instruct and plan in this regard. Unfortunately the "flu" epidemic interfered and incapacitated many; the Christmas holidays also retarded the progress, and our efforts have not yet materialized. However, I shall make every effort to assist in the possible organization of a new society in this community.

In regard to the past Victory Campaign, I trust, I have at least partially fulfilled my obligation. At every opportunity I visited nearby local communities and attended their meetings; others, I contacted by letters or by means of the Glasilo.

It is my solemn duty and an honor to have this opportunity to thank the members of the 3rd Army and particularly Sisters Mary Kosmerl and Catherine Rogina, who have surpassed their quota. My sincere thanks to all who have co-operated and made the advance of the Third Army so successful that one mere item (\$500.00) kept us from reaching our goal. Your work for the KSKJ is commendable, and I am proud to have had the opportunity to head the 3rd Army.

Fraternally submitted,

MATH PAVLAKOVICH, Second Vice President.

Brother Slana moves and Brother Lokar seconds the motion that the report be approved. Accepted.

REPORT OF THE THIRD VICE PRESIDENT

Honorable Brother President, Reverend Spiritual Director, and all members of the Supreme Board:

My report will be quite brief and concern the recent Victory Campaign. I regret that I cannot speak more favorably for the participation of the Fourth Army. Personally, I exerted every effort possible to achieve success and reach our quota. I had sent encouraging letters to all local societies who had been assigned to my group (in some instances I had written more than once), but my efforts were futile. I am at a loss to explain the reason for the lack of interest, but I surmise it may be the negligence of the local officers. It is difficult, I admit to secure new members, however, if either one officer or another will call at their prospect's home a reward is inevitable. It is a fact, as Brother President stated, prospects will not line up at your door, but on the contrary we must call on them to sell what we are convinced is a good type of insurance.

It is not my aim to criticize, however, I will stress the fact that the success of the recent campaign is a reflection of the diligence and ambition of the officers of the local societies.

In conclusion, I wish to thank all the captains of my army; some had accomplished very little and I hope that success in the next campaign will be a compensation for our present loss.

With fraternal regards to all,

JOSEPH LEKSAN, Third Vice President.

Moved and seconded by Brother Math Pavlakovich and Sister Mary Polutnik, respectively, that the report be accepted. Carried.

REPORT OF THE FOURTH VICE PRESIDENT

Reverend Spiritual Director, Father Butala, Honorable Brother President and Brothers and Sisters of the Supreme Board! Accept my hearty and fraternal greetings!

We have gathered at the annual meeting of the Supreme Board to make a report of our work for the past year of 1943. I have endeavored to be prompt in all my correspondence with the Home Office.

We have launched and concluded a campaign of victory for the KSKJ and a fine number of new members in both the Juvenile and Adult departments have been admitted. But I am certain, that if more local societies were vitally interested in the progress of our Union, greater success could have been attained. I trust that in this Jubilee year of the KSKJ—a most memorable event in our history—will be a year of just recompense for all opportunities which we had failed to grasp in the past year.

In conclusion, Brothers and Sisters of the Supreme Board, I extend my good wishes to all, and trust that our gathering will be beneficial to the entire membership of the KSKJ.

MICHAEL CERKOVNIK, Fourth Vice President.

Sister Mary Polutnik moves, Brother Shukle seconds the motion that the report be accepted. Approved.

REPORT OF THE FIFTH VICE PRESIDENT

Sister Johanna Mohar, remarks that she has not prepared a written report for the past six months. She stated that she had at every opportunity encouraged and advocated the campaign for the juvenile department, and is happy to see that the Union has reaped a just reward for the exertion of the participants. She added that her local society had enrolled 29 new members during the Victory Campaign.

Sister Mary Hochevar moves, Sister Mary Polutnik seconds the motion that the report be accepted. Approved.

REPORT OF THE SIXTH VICE PRESIDENT

Due to the illness of Brother George Pavlakovich, Brother Supreme Secretary reads the report which follows:

Honorable Brother President, Reverend Spiritual Director, and members of the Supreme Board of the KSKJ:

I regret that I am physically unable to be among you at the annual meeting of the Supreme Board; the reason for my absence is a siege of influenza that I contracted on Dec. 24th last year and which has left me in a weakened condition. The following report covers my activities for the past months:

At the opening of the "V" campaign the honor of General of the 7th Army was bestowed upon me. Originally, I thought that all the societies in my group were small and would make a poor showing, which on the contrary, proved to be quite the opposite. Some societies responded quite well. I had written articles for "Glasilo" urging, particularly the smaller societies, to seek new members. With some societies, I had corresponded and urged them to work for the success of the 7th Army. Society No. 206 in So. Chicago was the first to reach the quota. Society No. 40 in East Helena, Montana, followed in second place. I gratefully acknowledge the effort of the officers and members of Society No. 206, who not only reached but surpassed their assigned quota. Likewise, I wish to thank Brother Joseph M. Sasek, Secretary, and all the members of Society No. 45 for their successful participation.

I also express my gratitude to the other societies that comprised my army and who participated in the recent campaign of those societies that had remained dormant now, I kindly request co-operation in the new campaign to be conducted in the Jubilee year of our Union; there will be an opportunity to make up for lost time in the campaign conducted from March 1st through June 30th, 1944.

In conclusion, I send my sincere regards with the hope for success. I hope, too, that this year will bring to a close World War II and that all our young men will return home healthy and successful. To our Union, the celebrant of its Golden Jubilee, I wish success and a membership of 50,000.

GEORGE PAVLAKOVICH, Sixth Vice President.

Brother Rudman moves, Brother Shukle seconds the motion that the report be accepted. Approved.

(To be continued)

SNOW SLOWS DOWN JOLIET BOWLERETS

Joliet, Ill. — The big snowfall that swept Joliet last Thursday kept many of the bowlers from the KSKJ Girls Activity Club indoors. Only four members showed up. The weather must have had a bad effect upon them, too, because their marks were way below par.

Betty McCarthy was high marker of the night with a 387 series. It took Theresa Ambrose two games to get started. She hit a nice 151 her final game. Dolores Chanoski, whose scores usually top the list, was way down last week with a 292 series. Claire Carpenter ran into tough luck and ended up just one pin behind Dolores with a series of 291.

Here's hoping the weather improves so that the full squad of bowlers will come back into the game and roll off some good scores again.